

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Sólistka souboru
operety/muzikálu NDM

**MARTINA
ŠNYTOVÁ**

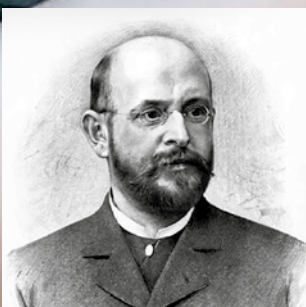
*Doufám, že si k nám diváci najdou opět
co nejrychleji cestu...*

OPERA

FESTIVAL NODO
pořádáme na konci léta

ČINOHRA

LATERNA A JIRÁSEK
Co jste o něm nevěděli?

BALET

NIC NÁS NEZASTAVÍ
Tančili jsme venku!

EXTRA

UHERSKÝ ROK
Literáti opět v Divadle „12“

Auto Heller Ostrava

Hrdý partner Národního divadla
moravskoslezského.

Auto Heller Ostrava
Cihelní 3160/49b
www.autoheller.cz
audi@autoheller.cz

SLOVO ŘEDITELE DIVADLA

Vážení přátelé,

otvíráte jubilejní **50. číslo našeho časopisu NDM**, který je Vaším **společníkem a průvodcem po dění v našem divadle již 10. sezónu**, kterou toto číslo uzavírá.

Končící sezóna 2019/2020 byla sezónou zvláštní; tak jako celé dlouhé období od druhého březnového týdne, kdy se nečekaně a razantně mnohé zastavilo nejen u nás, ale i po celém světě. Mnozí lidé se ze dne na den museli také nečekaně zastavit a hledat svůj způsob existence v nové situaci, někteří se naopak náhle ocitli v první linii nezbytné pomoci. Pandemie koronaviru přinesla šok a naléhavou zprávu i pro naši vyspělou, sebevědomou a bohatou evropskou společnost; zprávu o naší

Představujeme čas RestArtu příští sezóny!

zranitelnosti a křehkosti. Je to **naprosto nová zkušenost** a věřím, že – přes všechna negativa – i velká výzva.

Poslední představení této sezóny jsme v našem divadle odehráli 8. března 2020 a pak už nám vývoj zdravotní situace a s ním spojená vládní nařízení neumožnily dále hrát. Je to vlastně **druhé nejdelší přerušení pravidelné divadelní sezóny Národního divadla moravskoslezského** v jeho stoleté historii, od sezóny 1944/1945, kdy dlouhodobé omezení provozu divadla (a nejen našeho) bylo způsobeno událostmi končící druhé světové války. Opatření, za kterých je v současnosti možné konat divadelní představení, jsou natolik omezující, že nám vlastně neumožňují plnohodnotný pravidelný provoz divadla s nezbytným diváckým i provozním komfortem. A tak do konce této sezóny otevřeme pro návštěvníky pouze jednou. Dne **16. června 2020 se v Divadle Jiřího Myrona uskuteční jedinečný taneční večer s názvem Tanec z celého srdce pro Vás**, který představí nové choreografie vytvořené některými našimi tanečníky, vzniklé v poslední době, kdy se mladí

tvůrci mnohdy inspirovali i svou aktuální zkušeností.

Následující stránky našeho časopisu představují nejen ohlédnutí a **reflexi času, kdy jsme nemohli být s Vámi v našich divadlech** a náš **kontakt probíhal zejména virtuálně**, přes sociální sítě. Zároveň zde **představujeme čas RestArtu sezóny příští**.

A tak s VÍROU a NADĚJÍ, naplnění LÁSKOU k divadlu, se připravujeme na čas, kdy se náš život (a nejen divadelní) bude moci s novou energií rozjet na plné obrátky.

Budte zdraví, neztrácejte víru, naději a lásku! Chybíte nám, naši milí diváci!

V úctě Váš

Jiří Nekvasil

**Budte s námi
i ve virtuálním světě...**

Národní divadlo
moravskoslezské

ndm ostrava

ndm.ostrava

www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Ředitel: Jiří Nekvasil

Správní ředitel: Vítězslav Raszka

Hudební ředitel opery: Jakub Klecker

Šéf činohry: Vojtěch Štěpánek

Šéfka baletu: Lenka Dřímlová

Šéfka operety/muzikálu: Gabriela Petrůková

Šéf výpravy, scénograf: David Bazika

Šéfka marketingu a obchodu: Markéta Chlebová

Umělecko-provozní šéf Divadla „12“: Jan Bednařík

Mimořádné projekty: Kateřina Svobodová

Adresa redakce: Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava – Moravská Ostrava

Odpovědná redaktorka: Marcela Bednaříková

Autoři textů: Marcela Bednaříková, Lenka Dřímlová, Vladimíra Dvořáková, Adam Gold, Petr Minařík, Tomáš Novotný, Tereza Osmančíková, Karolína Pečenková, Michael Prostějovský, Zuzana Rafajová, Lenka Schreiberová, Barbora Skálová, Helena Spurná, Kateřina Svobodová, Šárka Swiderová, Sylvie Vůjtková

Program a repertoár: Milena Sladká

Technická spolupráce: Jarmila Faferková

Grafická úprava: Václav Melecký

Redakční uzávěrka: 30. dubna 2020

Vychází: 3. června 2020

Vydalo: Národní divadlo moravskoslezské

Tisk: CZECH PRINT CENTER a. s.

ISSN 2533-705X

Máte zájem inzerovat v časopise NDM? Kontaktujte paní **Kateřinu Vozňakovou**, katerina.voznakova@ndm.cz, tel: 731 498 581

UMĚLECKÉ VEDENÍ DIVADLA

Šéfka baletu NDM Lenka Dřimalová
Foto Przemysław Sroka

Co pandemie znamenala pro váš soubor?

Jakub Klecker: Opatření zastihla náš operní soubor na samotném začátku zkouškového procesu Korngoldovy opery *Mrtvé město*. Na inscenaci jsme měli osloveno mnoho zahraničních hostů, kteří se kvůli epidemiologické situaci nemohli zúčastnit aranžovacích zkoušek. Bylo tedy nutné velmi pragmaticky rozhodnout o zrušení plánované premiéry na konci dubna. Věřím, že *Mrtvé město* zařadíme do dramaturgického plánu v některé z příštích sezón. Operní orchestr zkoušel společně s baletním souborem novou inscenaci *Coppélie*. Abychom neztratili kontakt s našimi diváky, vznikl celodivadelní projekt *Divadlo pod rouškou*. Vybrali jsme několik úspěšných inscenací uplynulých sezón, které byly vysílány on-line přenosem.

Vojtěch Štěpánek: Zákaz hrát k nám dorazil den před veřejnou generálkou *Revizora* a během technické zkoušky na *Latenu*. Bylo to jako uběhnout maratón, vřít se do cílové rovinky a zjistit, že stadión je prázdný, vidět, jak smotávají cílovou pásku, odnášejí stupně vítězů a pakují celý ten slavnostní ceremoniál: „*Je nám líto, doběhnete si to jindy,*“ řeknou smutně a vy holt jdete domů.

Lenka Dřimalová: Jelikož jsou v našem souboru tanečníci ze všech kritických koronavirových zemí, byli pochopitelně plni obav o své blízké doma. Z průzkumu atmosféry v době pandemie v baletních souborech na celém světě vyplynulo, že

stres a úzkost tanečníků, ale motivovat je pro nové projekty z domovů. Vznikla tak přes mobilní telefony domácí videa minimálně dvaceti tanečníků, filmy, on-line tréninky pro soubor a veřejnost, dále akce *Balet na krev*, *Balet venku* nebo taneční program *Tanec z celého srdce pro Vás*, který bude posledním představením pro veřejnost do konce divadelní sezóny.

Gabriela Petraková: Uzavření divadla a nejistotu, co bude dál. Každý mimořádný stav způsobí zprvu šok. Nakonec se ale vždy ukáže, kolik sil v člověku dokáže jakákoliv krize aktivovat. Rozhodně ale situace nepřinesla šéfům a produkčním pracovníkům méně práce. Museli jsme zcela změnit plán na příští sezónu. Tedy vzít ohled na předplatné a vyprodaná odpadlá představení. Ta přesunout do nové sezóny, a tudíž odložit některé připravované premiéry. Pokud se nic nezmění ještě k horšímu, máme vlastně 6 měsíců přestávku v hraní. To znamená, že jsme například museli nově nastavit licenční smlouvy se všemi zahraničními partnery. Samozřejmě nám šlo především o to, abychom na tak dlouhou dobu neztratili kontakt s našimi diváky. Zvýšili jsme například aktivitu na našich webových stránkách a na facebooku. Vzhledem k tomu, že máme skoro všechny inscenace zaznamenané na videu, hodně z nich jsme zpřístupnili našim divákům alespoň na dálku on-line. Licenční smlouvy, které máme podepsány s nositeli autorských práv, to běžně neumožňují,

Šéf činohry NDM Vojtěch Štěpánek
Foto Radovan Štašný

Hudební ředitel opery NDM Jakub Klecker
Foto Martin Popelář

ale v tomto případě jsme se u nich setkali s maximální vstřícností. Vzhledem k tomu, že zřizovatelem divadla je město Ostrava, nedošlo k existenčnímu ohrožení našich zaměstnanců. Hostující herci na „volné noze“ však takové štěstí nemají.

Odnášíte si z tohoto období i něco pozitivního?

Jakub Klecker: Pracovní nasazení posledních dnů a měsíců bylo natolik hektické, že jsem svým způsobem uvítal mít více času na rodinu, věnovat se manželce i dětem, práci na zahradě, prostě takovým těm běžným životním činnostem. Operní galakonzert, věnovaný 100. výročí založení našeho divadla, měl být jakýmsi symbolickým rozloučením s mojí pětiletou ostravskou etapou. V tomto smyslu mě velmi mrzí, že už nebudeme mít možnost se do konce sezóny s celým souborem potkat u nějaké operní inscenace a završit naše společné působení. K rozloučení tak dojde až 2. října při ostravské derniéře inscenace *Lady Macbeth Mcenského újezdu*.

Vojtěch Štěpánek: Doufám, že ne test na covid.

Lenka Dřimalová: Uvědomila jsem si, že jsme docela silným týmem společně s produkční Pavlínou Macháčovou, tajemnicí Kateřinou Němcovou a s některými tanečníky, například bych jmenovala Annu Knollovou. Darování krve neboli *Balet na krev* bylo pro mě silným zážitkem. Měla jsem radost z on-line lekcí pro veřejnost Michaely Vápeníkové a Sergia Méndeze Romera a z dalších aktivit členů souboru. Nedělám si ale naději, že bychom se z pandemie poučili. Lidské vlastnosti ani koronavirus určitě nezmění, ale věřím, že soubor po covidu-19 bude silnější a odolnější. Jinými slovy, to, co nás nezabije, nás posílí.

Gabriela Petraková: V každé krizi a mimořádné situaci se tříbí lidské vztahy. Hledat ale nějaká velká pozitiva v tom, že se ze dne na den zavrou divadla skoro na celém světě na půl roku, není příliš nadějně. Jedna dobrá zkušenost tu ale je. Ukázalo se, že díky moderní komunikační technice není třeba pro každou drobnost jezdit hodiny na jednání a zase zpátky. S mnoha mimoostravskými spolupracovníky jsme se celé měsíce osobně neviděli, ale i tak jsme nadělali spoustu práce. Tím ale rozhodně nechci říci, že práce spolu a osobně je obecně nahraditelná.

Jaký je váš vzkaz divákům do další sezóny?

Jakub Klecker: Situace, která nastala opravdu z minuty na minutu a zasáhla nejen kulturní sektor po celém světě, dala jasným způsobem najevo, jak je živé umění, divadlo a hudba, vzácným i křehkým

segmentem našich životů. Člověk sice mohl nahlédnout pod pokličku prestižních operních scén, věhlasných symfonických orchestrů, ale zážitek z osobně navštíveného koncertu či představení to v žádném případě nenahradí. Omezení se po malých krůčcích uvolňují a nezbyvá než věřit v lepší budoucnost. Moje největší přání je udržet živou kulturu napříč všemi uměleckými oblastmi, sdílet hudební prožívání nás, interpretů, s vámi, diváky, v osobní rovině.

Vojtěch Štěpánek: Až nás vyléčí doktoři, nastoupíme do první linie my, divadelníci, a pokusíme se vás vyléčit z trudomyslnosti, kterou nám přinesla karanténa a vše s ní spojené. Činohra ustoupila od většiny původního dramaturgického plánu, a chystáme pro vás takové divadelní zážitky, které jsou o tom nejlepším v nás. Protože takové divadlo teď bude potřeba. Už nám chybíte, tak přijďte, jsme v tom s vámi.

Lenka Dřimalová: Myslím, že jsme si v souboru vybudovali větší empatii a dokážeme se těšit z obyčejných věcí, jako je například možnost hrát před diváky. Bez diváků naše úsilí ztrácí smysl.

Gabriela Petraková: Jak to jen bude možné, přijďte zase k nám. Moc se na vás těšíme. Ta dlouhá pauza nám všem způsobuje doslova abstinenční příznaky. Zkrátka přímý kontakt herců a diváků je v divadle nenahraditelný. Máme pro vás připravený atraktivní repertoár a jistě budete spokojeni, tak jako v minulých sezónách. Ale co bych vám všem přála nejvíce, aby epidemiologické podmínky v nové sezóně dovolily mít zase plné hlediště. Poloprázdné divadlo, ať už z jakýchkoliv důvodů, totiž neposkytuje maximální splynutí jeviště s hledištěm. Takže si držme palce navzájem. (mb)

Šéfka opery/muzikálu NDM Gabriela Petraková
Foto archiv Gabriely Petrakové

ROUŠKY MÍSTO KOSTÝMŮ

Šéfová dámské krejčovny Iva Koplová při práci
Foto Boris Renner

Dílny a krejčovny Národního divadla moravskoslezského se ve druhém březnovém týdnu ocitly stejně jako umělci ve zcela bezprecedentní situaci. V neděli 15. března probíhaly přípravy a od pondělka už začaly krejčovny naplno s šitím textilních roušek. Žádné kostýmy nebo jejich úpravy, žádné přípravy ani realizace scénických návrhů pro jeviště divadel. Prostě jen a jen roušky. Za pět týdnů ušily v krejčovnách na 20 000 roušek. Po večerech a o víkendech krejčové ještě šily doma, aby zásobovaly i své rodiny, sousedy a další blízké.

„To bylo velmi rychlé rozhodnutí. Dohodli jsme se už v neděli 15. března s panem primátorem a šít jsme začali hned druhý den v pondělí,“ vzpomíná ředitel NDM Jiří Nekvasil. Do práce se pod vedením vedoucí výroby kostýmů Evy Janákové zapojily všechny krejčové – dámská i pánská krejčovna, ale také čalouníci nebo další pracovníci divadla, kteří postupně začali šít doma a roušky pak dodávali k další distribuci. „Dohodli jsme se, že zásobovat budeme pouze potřeby krizového řízení města Ostravy a jeho organizací a že nebudeme šít pro veřejnost, což lidé chápali – a velmi

nás potěšila veřejná podpora. Krejčovnám a umělecko-dekoračním dílnám velmi děkuji za to ohromné nasazení,“ řekl ředitel Jiří Nekvasil.

Město Ostrava použilo roušky nejen pro své pracovníky, kteří museli zůstat v práci. Hlavně posloužily v terénu a v první linii boje proti koronaviru. „Velice si vážím toho, že se do šití roušek zapojili obyvatelé města i pracovníci městských organizací. Mezi prvními byly krejčové z dílen Národního

divadla moravskoslezského, přidali se také čalouníci. Tisíce kusů těchto roušek jsme předali zdravotníkům městské nemocnice, seniorům v našich sociálních zařízeních, strážníkům, řidičům městské hromadné dopravy, dětem a pracovníkům ve školách a střediscích volného času, které se starají o děti těch, kteří jsou v boji proti koronaviru nasazení v první linii. Děkuji všem za tento solidární přístup,“ poděkoval primátor Ostravy Tomáš Macura.

Roušky z krejčovny NDM pro městské strážníky
Foto MPO

Členové orchestru opery NDM vyjádřili krejčovým dík korunační intrádou
Foto Lukáš Kabaň

Městská nemocnice Ostrava dostala od NDM také několik přímých dodávek, stejně tak Fakultní nemocnice Ostrava (ta si dodala vlastní materiál). Roušky od NDM posloužily před dodávkou zdravotnických ústenek a respirátorů ve státním podniku Povodí Odry (kde mj. zaměstnanci pracují v prostorech nádrží s pitnou vodou), dostaly je sociální služby charity a ostravského biskupství, ale také stavbaři, kteří museli zůstat venku.

Materiálu naštěstí měly krejčovny na skladě dost, ale postupně volaly SOS kvůli šikmým proužkům používaným na šňůrky a později sháněly a dokupovaly i základní materiál. Materiál na roušky ovšem krejčovny NDM také dostaly: IKEA Česká republika dodala zdarma mj. postěradla, KOFOLA poskytla šňůrky

Krejčovny NDM ušily na 20 000 roušek
Foto Boris Renner

Krejčové při práci
Foto Boris Renner

a firma STOKLASA operativně zajistila šikmé proužky. Těm všem NDM děkuje za rychlost i vstřícnost!

Kolegové umělci na krejčové mysleli a jejich práci ocenili po svém. Členové orchestru opery NDM zahráli slavnostní korunační intrádu českého skladatele Jiřího Ignáce Linka a nakoupili dobroty, opakovaně uvařili nebo napekli. Město Ostrava pak i jako poděkování všem v dílnách zařadilo fotopříběh šéfký dámské krejčovny Ivy Koplové do svého projektu „neznámých hrdinů všedního koronavirového dne“. Iva Koplová neskrývala optimismus a radost, že dílny mohou pomoci, ale zároveň s humorem podotkla, že se fotí jenom proto, že nikdo jiný před objektiv nechtl. (šs)

DIVADLO POD ROUŠKOU

Foto Martin Popelář

V úterý 31. března zahájilo Národní divadlo moravskoslezské on-line vysílání záznamů a živých přenosů svých programů a inscenací – v uvedených termínech vždy v 18.30 hodin.

„Programy připravujeme většinou pro čtvrtky a pro soboty, což jsou dny našich premiér. Chceme, aby měli diváci i lehce slavnostní pocit,“ říká ředitel Jiří Nekvasil.

Vysílání začíná vždy v 18.30 hodin, což jsou tradiční začátky představení v obou velkých divadlech – Divadle Jiřího Myrona a Divadle Antonína Dvořáka. Záznamy inscenací se vysílají s ohledem na náročná a přísná autorská práva pouze v reálném čase a poté jsou nedostupné. Nové programy zůstávají na YouTube kanálu k dispozici. Zcela konkrétní odkazy na program zveřejňujeme vždy s předstihem na webu – v sekci *Divadlo pod rouškou* a také na facebooku a instagramu divadla.

Diváci již měli možnost zhlédnout do konce května 14 inscenací – zmiňme například opery *Hamlet*, *Zneuctění Lukrécie*, činohry *Můj boj (Mein Kampf)*, *Kuřácky*, balet *Nebezpečné známosti*, choreografii *Útěk obra*, muzikály *Noc na Karlštejně*, *Fantom Londýna*, operety *Ples v opeře*, *Krásná Helena*. Na program jsme zařadili také talkshow Jakuba Židka i Petra Kubaly. V rámci projektu *Divadlo pod rouškou* jsme pro vás připravili ve spolupráci s Uměleckou agenturou Presto také sérii koncertů ze slavnostního sálu Karla Küglera; jde o on-line přenosy i záznamy. K řadě inscenací vznikají také originální dramaturgické úvody v podání umělců a zaměstnanců divadla.

Z nových projektů zmiňme netradiční pohled do zákulisí Divadla Jiřího Myrona s průvodcem Jaroslavem Rusnákem, dále pohled do zákulisí Divadla Antonína Dvořáka, kterým provázeli Aneta Klimešová a Robert Finta. Celkem 15 tanečníků baletního souboru Národního divadla moravskoslezského se zapojilo také do akce *Balet venku* – tančilo se na těch nejzajímavějších místech Ostravy. Všechny tyto záznamy jsou stále k dispozici na www.youtube.com/ndmostrava.

NÁŠ OSUD V ČESKÉ TELEVIZI!

ČT Art odvysílala v hlavním večerním čase dne 18. května operu Leoše Janáčka *Osud*. V Divadle Antonína Dvořáka pořídila televize záznam vloni v září a režie se stejně jako na jevišti ujal Jiří Nekvasil. Operu sledovalo na 20 000 diváků a další tisíce přibýly poté ze sledování prostřednictvím i-vysílání ČT. „Velmi si vážíme po mnoha letech té příležitosti,“ těší Jiřího Nekvasila. Veřejnoprávní (tehdy Československá) televize totiž naposledy v NDM natáčela operu před 37 lety,

přesněji v roce 1982, a to operu *Bratr Žak* soudobého českého skladatele Miloše Vacka (1928–2012).

V roli skladatele Živného v Janáčkově opeře exceloval **Martin Šrejma** – za výkon dostal cenu kritiků zvanou Libuška v lednu na česko-slovenském festivalu Opera 2020. V pražském Národním divadle měl tehdy náš *Osud* derniéru a stal se tam jednou z divácky nejúspěšnějších oper. „V archivu České televize tak bude zachováno mimořádné Janáčkově dílo, které už není na repertoáru naší opery. Rád bych také připomněl, že jsme se naší inscenací Osudu stali po brněnském teprve druhým divadlem na světě, které ve své historii uvedlo všechny skladatelovy opery,“ uzavřel Jiří Nekvasil.

(mb, šs)

NDM ON-LINE

#ndmostrava

vždy v 18.30 hodin

PROGRAM DIVADLA POD ROUŠKOU NA MĚSÍC ČERVEN 2020:

2. 6.	MAŠKARÁDA ČILI FANTOM OPERY (činohra)
4. 6.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years) (muzikál)
6. 6.	PÍŠNOVÝ VEČER V OPEŘE (opera)
11. 6.	ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA (opereta)
16. 6.	JAZZOVÝ VEČER... (opera)

Změna programu vyhrazena!

MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY

aneb nová naděje
do další sezóny

Ilustrace ze stejnojmenného filmu
Zdroj: IMDB

V době obtížné a tíživé karantény, spojené se zavřením divadel pro veřejnost, pro vás připravujeme jedinečný projekt s názvem ***Muž, který sázel stromy***, jímž – pevně věříme – **odstartujeme divadelní sezónu 2020/2021**. Stejně jako v předchozích letech tedy budete mít **v prvních zářijových dnech možnost spatřit všechny soubory NDM na jednom jevišti**, tentokrát však nikoli v rámci slavnostního galavečera, ale během scénické interpretace jedinečného, slavného příběhu o pastýři, který se uchýlí do úplné samoty, aby vytvrde sázel stromy a nezištně tak pomohl smutné, vyprahlé a opuštěné krajině. Muž, který sázel stromy... Také my se nyní pouštíme do práce, která – doufejme – už nebude narušena zákeřným virem. **Místo stromů budeme sázet nové premiéry a inscenace a že jich během podzimu chystáme opravdu hodně**. Inu, je co dohánět! Vřele doufáme, že pro vás bude návrat do NDM podobně osvěžující jako procházka lesem a že **společně opět nastartujeme kulturu v Ostravě**. Jaká bude? To se teprve uvidí. **Pojďte do toho s námi!**

Muž, který sázel stromy je světově proslulá novela francouzského spisovatele **Jeana Giona**, ve které se autorovi brilantně podařilo skrze jednoduchý

a přímočaře vyprávěný příběh vystihnout v maximální hloubce téma starosti o naši planetu jako o ohrožené místo, v němž společně žijeme a prožíváme své životy. Z Gionovy prozaické tvorby ostatně zaslouží pozornost také další díla. Z těch nejlepších zmiňme román *Husar na střeše*, v dnešní době svým tématem velmi aktuální. Jedná se o příběh zasazený do Provensálska, odehrávající

Když uvážíme, že jediný člověk, odkázaný jen na prosté zdroje fyzické i duševní, dokázal, aby z pustiny vznikla země kananejská, zdá se mi, že člověk je přece jen obdivuhodný tvor.

se v roce 1838 za epidemie cholery (!), která v krátké době vylidnila rozsáhlé oblasti. Mladý karbonářský utečenec, piemontský šlechtic, putuje sám vyprahlou krajinou, při setkání s hrůzou a smrtí ovšem nepodléhá strachu, sobectví nebo lhostejnosti, ale naopak se vším elánem svého mládí pomáhá všem, kteří potřebují jeho pomoc. Tento román vyšel v roce 1951. Jen o dva roky později Giono napsal *Muže, který sázel stromy* a poslal jej do literární soutěže, jíž se stal vítězem. Příběh o pastýři, kterému se bez jakékoli touhy po slávě podařilo sázením stromů doslova vyléčit celý kraj, jehož dílo se stalo

natolik mocným, že odolalo strastem obou světových válek, ihned uchvátil širokou čtenářskou veřejnost.

Od doby prvního vydání se této novele dostalo nebývalého věhlasu, a dokonce byla mnohokrát ztvárněna v různých žánrech. Slavné je zejména filmové zpracování z roku 1987, jehož autorem je Frédéric Back, významný kanadský režisér, výtvarník a scenárista.

Se stejnou pokorou a upřímnou snahou interpretovat krásnou myšlenku Gionova díla přistupuje ke ztvárnění také NDM, a to prostřednictvím všech složek, v nichž vyniká – skrze tanec, mluvené slovo, zpěv, hudbu i činohru. Těšit se můžete nejen na uvedení tohoto jedinečného projektu v pěti reprízách v Divadle Antonína Dvořáka, ale také na bohatý doprovodný program zasazený do přilehlých exteriérů! Pojďme společně opět oživit náš kraj, stejně jako pastýř vdechl život tomu svému. **Pojďte s námi zpět do divadla, těšíme se! (ag)**

Restart

Autorem vizuálu sezóny 2020/2021 je výtvarník Jiří Šigut

Vážení diváci, část restriktivních opatření v souvislosti s koronavirem byla sice zrušena a další rozvolnění je s příznivým vývojem v plánu, ale stále nám to nedovolí obnovit divadelní provoz tak, jak bychom si přáli. Divadlo je především o živém kontaktu s vámi, diváky, a to stále není úplně možné. Budeme se tedy na vás těšit od září v další sezóně. S novým atraktivním programem vás seznámíme na následujících stránkách tohoto časopisu.

Posledním divadelním programem v probíhající sezóně tak bude **Tanec z celého srdce pro Vás** – představení o vytrvalosti a úsilí choreografů z řad našich tanečníků. Členové souboru baletu NDM vytvořili originální choreografie, které doplní dva krátké filmy. Dílo *Different* se inspiroje 5 tanečnický souboru, kteří během karantény otevřeně mluví o tom, co prožívají, když nemohou na jevišti – to vše je zasazeno do prostředí ostravského industriálu, stejně tak jako do přírody. A projekt *Social distancing* Giorgia Madii nám formou mluveného slova kombinovaného s tancem přibližuje maličkosti všedních dní našich tanečníků v době karantény.

Balet NDM uvede toto výjimečné představení pro omezený počet diváků dne 16. června v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona.

Heslem nové divadelní sezóny je **RESTART!** Kultura vstává z pomyslného „popela“. Během zákazu hraní ve všech našich divadlech jsme doháněli resty a připravili pro vás program, který bude hned v září nabitý premiérami. Čeká vás **podzimní divadelní smršť!** Takže i vy si odškrtněte svůj **REST** a přijďte na **ART** – na kulturu do vašeho divadla... Sezóna s pořadovým číslem 102 bude RESTARTEM se vším všudy. Můžeme to chápat jako naše resty vůči divákovi, jako start něčeho nového po vynucené pauze, ale taky jako symbol toho, že umění (art) je věčné a že přicházíme s novou energií poté, co se svět a s ním i provoz našeho divadla na nějaký čas zastavily.

Prodej vstupenek na měsíce září–říjen 2020 odstartujeme 1. června 2020! V souvislosti se změnami, které přinesla celému provozu divadla pandemie koronaviru, **měníme dny premiér i generálek, způsob předprodeje vstupenek, i režim předplatného.** Premiéry jsme posunuli na sobotu, veřejné generálky na pátek. Opera bude

mít veřejné generálky ve čtvrtek, první premiéru v sobotu a premiéru druhého obsazení v neděli. Nedělní termín druhé premiéry se týká také baletu a muzikálu. Vstupenky budeme prodávat zpravidla s tříměsíčním předstihem. Na **zahájení divadelní sezóny 2020/2021** pro vás připravujeme jedinečný projekt s názvem **Muž, který sázel**

stromy. Stejně jako v předchozích letech tedy budete mít v prvních zářijových dnech možnost spatřit všechny soubory NDM na jednom jevišti. Představení této originální inscenace se uskuteční pouze 5x. Navíc

je pro vás připraven bohatý doprovodný program v přílehlých exteriérech Divadla Antonína Dvořáka. Více informací o tomto projektu si můžete přečíst na straně 9. Kompletní program Divadla Antonína

Dvořáka, Divadla Jiřího Myrona a Divadla „12“ na měsíce září a říjen 2020 naleznete na našich webových stránkách a také na stranách 44, 45 a 46 tohoto časopisu. (red)

PREMIÉRY V SEZÓNĚ 2020/2021

4. 9. 2020 v Divadle Antonína Dvořáka	Jean Giono: MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY (program všech souborů divadla)
11. 9. 2020 v Divadle Jiřího Myrona	DĚKUJEME... (muzikálový koncert operety/muzikálu)
12. 9. 2020 v Divadle Antonína Dvořáka	Giuseppe Verdi: NABUCCO (opera)
19. 9. 2020 v Divadle Jiřího Myrona	Léo Delibes: COPPELIA (balet)
26. 9. 2020 v Divadle Antonína Dvořáka	Piotr Rowicki: ACH, TY ČEŠKY! (činohra)
3. 10. 2020 v Divadle Jiřího Myrona	Richard Taylor – Rachel Wagstaff: KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU (opereta/muzikál)
10. 10. 2020 v Divadle Jiřího Myrona	Andrzej Saramonowicz: TESTOSTERON (činohra)
24. 10. 2020 v Divadle Antonína Dvořáka	Nikolaj Vasiljevič Gogol: REVIZOR (činohra)
14. 11. 2020 v Divadle Jiřího Myrona	Adolphe-Charles Adam: KORZÁR (balet)
28. 11. 2020 v Divadle „12“	Alois Jirásek – Janusz Klimsza – Adam Gold: LATERNA (činohra)
19. 12. 2020 v Divadle Antonína Dvořáka	Petr Iljič Čajkovskij: PIKOVÁ DÁMA (opera)
30. 1. 2021 v Divadle Jiřího Myrona	Boris Urbánek – Vojtěch Štěpánek: HARPAGON JE LAKOMEC!!! (opereta/muzikál)
13. 2. 2021 v Divadle Antonína Dvořáka	Hans Krása: ZÁSNUBY VE SNU (opera)
20. 2. 2021 v Divadle Jiřího Myrona	Ota Filip – Tomáš Vůjtek: NANEBEVSTOUPENÍ LOJZKA LAPÁČKA ZE SLEZSKÉ OSTRAVY (činohra)
27. 3. 2021 v Divadle Jiřího Myrona	Gustav Mahler: MAHLEROVY VZPOMÍNKY (balet)
17. 4. 2021 v Divadle Antonína Dvořáka	Jaroslav Křička: BÍLÝ PÁN ANEB TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRAŠÍ (opera)
22. 5. 2021 v Divadle Jiřího Myrona	Jacques Offenbach: MADAME FAVART (opereta/muzikál)
11. 6. 2021 v Divadle „12“	Andrew Lloyd Webber – Don Black: TELL ME ON A SUNDAY (Líp se loučí v neděli) (opereta/muzikál)
12. 6. 2021 v Divadle Antonína Dvořáka	Bedřich Smetana: HUBIČKA (opera)
+ DVĚ ČINOHERNÍ PŘEKVAPENÍ	

Změna programu vyhrazena!

PŘEDPLATNÉ

Jsme v úzkém kontaktu s předplatiteli a máme pro ně dobré zprávy. **Od září do prosince odehrajeme pro předplatitele všechna zrušená představení, u nichž je to možné.** Výjimkou jsou samozřejmě ty premiérové tituly, které musíme z této sezóny posunout na druhou půlku příští, nebo je odložit zatím na neurčito: jedná se o opery *Mrtvé město* a *Proces* a činohru *Jak postupovat, chce-li člověk požádat šéfa oddělení o zvýšení platu*.

Zachováme oblíbený program **MOJE ABO**, který máte možnost využít například už na podzim tohoto roku. **MOJE ABO** je speciální předplatné, díky kterému si můžete **sami zvolit počet představení, termíny, sedadla i počty vstupenek.**

Toto předplatné šetří váš čas, protože si jej můžete namíchat **také on-line**, přičemž jsme vám plně k dispozici rovněž v obchodní pasáži v Divadle Jiřího Myrona. Jedinou podmínkou předplatného **MOJE ABO** je zakoupení vstupenek na minimálně 4 různá představení (alespoň 1 vstupenku na 1 představení, pokud však budete chtít vstupenek více, nejste limitováni). **MOJE ABO** je navíc přenosné, lze ho darovat, a nadto vás nelimituje divadelní sezónou. Jako oživení formátu benefičního programu vám představujeme **MOJI KARTU NDM**, což je osobní karta, na kterou si budete sbírat své slevy. **MOJE KARTA NDM** bude platná 1 rok od data zakoupení a sama bude sledovat počty zakoupených vstupenek, a tedy **automaticky uplatňovat slevy**. **MOJE KARTA NDM** je také přenosná, lze ji darovat a nově ji bude možné **pořídit i on-line**.

V přípravách už jsou také vstupenkové **TEMATICKÉ BALÍČKY** – činoherní, operní, víkendový, studentský, vánoční, ... Pestrá nabídka, kterou počátkem nastávající divadelní sezóny zveřejníme na našem webu, jistě pokryje vaše divadelní nároky. Ale nepřijďte ani o své oblíbené **ABONMÁ** na období leden–červen

2021. Jeho prodej připravujeme na podzim 2020, ale už teď prozradíme, že se můžete těšit na řadu novinek a pohodlný on-line prodej! (red)

Máte dotazy?

Máme pro vás otevřenu pokladnu v pasáži v Divadle Jiřího Myrona. Její aktuální otevírací dobu naleznete na webových stránkách divadla a v tomto časopise na straně 43. Naše informační telefonní čísla fungují bez omezení v pracovních dnech od 8.00 do 15.30 hodin: 596 276 242 a další linky s koncovkami 203, 202, 172, 189 a 260. Dotazy zaslané e-mailem vyřídíme na adrese predprodej@ndm.cz. Jsme tu pro vás!

JAKUB KLECKER

Po patnácti operních letech jsem se rozhodl pro životní změnu

Foto Jitka Janů

Na konci sezóny završí své pětileté angažmá na postu hudebního ředitele opery NDM **Jakub Klecker**, kterému jsme u této příležitosti položili pár otázek.

Z titulů, které se během vašeho pětiletého působení objevily na repertoáru a které jste i hudebně nastudoval, vyzdvihneme dva opusy Bohuslava Martinů Tři přání a Julietta, Šostakovičovu Lady Macbeth Mcenského újezdu a Janáčkův Osud. Ve všech případech šlo o ostravské premiéry, které měly celorepublikový dosah. Janáčkovým Osudem se naše divadlo stalo druhým divadlem na světě, hned po Brnu, které uvedlo kompletní operní tvorbu tohoto skladatele. Takovýmto repertoárem se nemůže pochlubit každý umělecký šéf na oblastní scéně...

Když bych se měl ohlédnout, co přispělo k mému rozhodnutí stát se před pěti lety šéfem operního souboru NDM, byla by to především práce na progresivní dramaturgii. Hned po svém nástupu jsem premiéroval operu-film Bohuslava Martinů *Tři přání aneb Vrtkavost života*. Hudba, která působila v době vzniku velmi avantgardně, představovala pro všechny zúčastněné velkou výzvu. Bylo nutné vymyslet hudební dotáčky (sbory, kukačka, Černoška, Argentinský zpěvák) a synchronizovat 12minutovou hudbu k filmu (virtuózní party jednotlivých nástrojů). Pro část *Odjezd* byla vytvořena videoprojekce. Následovala řada dalších zajímavých titulů,

na které jsem jako hudební ředitel společně s dramaturgyní Evou Mikuláškovou oslovoval jednotlivé inscenační týmy, velmi důkladně vybíral obsazení sólistů nebo pracoval na škrtech dlouhých opusů. Během svého působení jsem se souborem jako dirigent připravil 9 operních premiér. Po šesti letech jsem se vrátil k Janáčkovu *Osudu*, který jsme s ostravským operním souborem s úspěchem uvedli na festivalu Janáček Brno a zaznamenali pro Český rozhlas i Českou televizi. Dalšími divácky oblíbenými tituly byla *Julietta aneb Snář* Bohuslava Martinů, Dvořákova *Rusalka*, Brittenovo *Zneuctění Lukrécie* nebo Rossiniho *Lazebník sevillský!!!* (s novým českým libretem Jarka Nohavici). Společně s ředi-

telem divadla Jiřím Nekvasilem jsme zahájili projekt Smetanovský operní cyklus Ostrava 2024, a to uvedením *Braniborů v Čechách* a opery *Tajemství*. Velmi rád také vzpomínám na Mozartova *Tita* nebo Verdiho *Othella*. Jednu premiéru si však nechávám na konec. Na *Lady Macbeth* Dmitrije Šostakoviče budu dlouho vzpomínat. Jako první tuzemský operní dům jsme připravili původní verzi tohoto díla, s polovičním obsazením smyčcové sekce (než zamýšlel sám skladatel) a také s takzvanou žesťovou bandou v bočních lóžích. Podařilo se přizvat velmi kvalitní tým sólistů v čele s lordankou Derilovou, Vadimem Zaplechným nebo Alešem Brisceinem. Velké uznání si při studiu tohoto velkolepého díla zasloužili také

Uprostřed po dirigování VÁNOČNÍHO GALA (NDM 2017)
Foto Martin Popelář

další sólisté, operní sbor i orchestr. Věřím, že vyjde hostování s touto pozoruhodnou inscenací v nově otevřené budově Státní opery v Praze, které je plánováno letos v říjnu.

Během vašeho působení se ostravské opeře podařilo získat ke spolupráci řadu talentovaných zahraničních pěvců, kteří se tu etablovali a obohatí také tituly dalších sezón. Jak je na tom podle vás ostravská opera po této stránce v konkurenci s jinými operními soubory ČR?

Náš stálý sólistický ansámbl není nikterak velký, avšak čítá napříč všemi hlasovými obory špičkové interprety. Každým rokem jsme pořádali audice pro zpěváky z celého světa. Měl jsem možnost vyslechnout si desítky mladých talentovaných sólistů. Řadě z nich, kteří v našem divadle debutovali, se otevřela mezinárodní kariéra. Při plánování jednotlivých sezón si samozřejmě člověk vysní to nejlepší sólistické obsazení, které musí splňovat ta nejprísnejší umělecká a pěvecká kritéria, a současně to musí být pro divadlo ekonomicky únosné. I když operní soubory napříč republikou mezi sebou do jisté míry komunikují a „půjčují“ si zpěváky, sólisté musí především plnit závazky ve svých domovských divadlech. Rádi s nadsázkou ve vedení říkáme, že by stačilo vytvořit jakési jedno celorepublikové obsazení sólistů, které by mělo jeden dispečink a pendlovalo mezi jednotlivými scénami (*úsměv*).

Zmínil jste Rusalku, která byla poslední operou v řadě těch, jež jste v NDM hudebně nastudoval. Dnes je to nejvyhledávanější operní inscenace našeho divadla, představení jsou stále vyprodaná. Čím si tento zájem vysvětlujete a co pro vás z uměleckého hlediska znamená dirigovat Dvořákův operní skvost?

Dvořákova *Rusalka* mě provází od samotného dětství. Byla to jedna z prvních oper, kterou jsem, vedle *Prodané nevěsty*, viděl. Důvěrněji jsem měl možnost *Rusalku* poznat

Na NÁRODNÍM FESTIVALU SMETANOVA LITOMÝŠL (2019) před uvedením opery LADY MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU
Foto archiv festivalu

v roce 2014, kdy jsem přebíral několik představení brněnské inscenace a jako tehdejší šéfdirigent souboru Janáčkovy opery jsem hostoval v ománském Maskatu. Byl to jeden z mých nejintenzivnějších operních zážitků vůbec. A pokud jde o ostravskou inscenaci: jsem nesmírně rád, že všechna odehraná představení se těšila tak velkému zájmu diváků. Vyprodané hlediště dává jasným způsobem najevo, že *Rusalka* je pro náš národ cenným klenotem, který musíme opečovávat. Pevně věřím, že na *Rusalku* budou naši diváci chodit i v příštích sezónách.

Již rok působíte zároveň jako šéfdirigent Moravské filharmonie Olomouc, je to přece jen odlišná práce než s operním souborem. Jak umělecky vnímáte souběh těchto dvou postů? A nebude vám operní prostředí v budoucnu chybět?

Všechny aktivity poslední sezóny v Ostravě a první sezóny v Olomouci se příjemně doplňují. Práce s operním souborem je rozložená do více oblastí. Vedle dramaturgie řešíte správný výběr inscenačního týmu, honoráře sólistů, obsazení generálních

zkoušek, premiér, repríz. Jedná se více o manažerskou práci, tak aby vše do sebe tím nejlepším možným způsobem zapadalo. Šéfdirigentský post se primárně zaměřuje na samotnou práci s filharmonií. Příprava jednotlivých koncertů se odehrává ve velmi krátké době, nejčastěji třech až čtyřech dnech. Po patnácti operních letech jsem se tedy rozhodl pro životní změnu a do popředí se dostala intenzivní práce se symfonickým tělesem. V opeře jsem díky svým rodičům od malička vyrůstal, opera mě provázela studiem na brněnské konzervatoři i na pražské AMU. Moje několikaletá touha systematicky pracovat u filharmonie se mi před rokem splnila. Opeře se chci věnovat i nadále jako host tady v Národním divadle moravskoslezském nebo v pražském Národním divadle. Samozřejmě pokračuji dále jako stálý dirigent v souboru Janáčkovy opery Národního divadla Brno.

Děkujeme za rozhovor a těšíme se spolu s diváky, že vás za dirigentským pultem našeho divadla budeme vidat co nejčastěji. (hs)

Uprostřed po premiéře inscenace LADY MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU (NDM 2018) – ostravskou premiérou 2. října 2020 završí Jakub Klecker své pětileté angažmá na postu hudebního ředitele opery NDM
Foto Martin Popelář

Petr Kotík, umělecký ředitel festivalu
Foto Martin Popelář

TOUHA JMÉNEM OPERA

V minulém vydání tohoto časopisu jsme psali o touze, která je jedním z hnacích motorů našeho festivalového snažení: touze po současné opeře. Té, která odkrývá silná témata našeho strádání i radosti prostřednictvím originálního hudebního jazyka. Aniž bychom to tušili, strádání nás nakonec potkalo, jen jiné, než jsme si byli schopni představit v té nejbujnější fantazii. Právě v takto nejistých časech je přímo nutné, aby energie ztělesněná v hudbě a umění nevymizela.

Organizátoři míní, koronavirová pandemie mění. **Vizi uskutečnění**

5. bienále NODO ale nevzdáváme. Od počátku krize jsme v úzkém kontaktu s Národním divadlem moravskoslezským a konání festivalu NODO po dohodě s vedením divadla přesouváme na konec srpna. Změna letošního programu se dotkne zejména těch

inscenací, ve kterých byli obsazeni umělci a inscenační týmy z USA a Japonska. Ty zcela logicky přesouváme na příští rok. Zůstává tak převážně středoevropská část programu, kterou jsme obohatili o jednu slovenskou premiéru. Pevně doufáme,

že hranice s našimi nejbližšími sousedy už budou koncem letních prázdnin prostupné.

Nový program 5. bienále festivalu NODO (New Opera Days Ostrava / Dny nové opery Ostrava) představí celkem pět produkcí: ve světové premiéře zazní opery Marka Kepřta a tandemu

Michala Rataje a Kathariny Schmitt, v české premiéře vokální opera Any Sokolović, monodrama Richarda Ayrese a multižánrová opera Mira Tótha, která bude kombinovat operní žánr v podobě jevištní a hologramické s videooperou.

(bs)

Naším programovým posláním je realizace hudby, uměleckých děl naší doby. Jedná se o díla nová, neprověřená, z nichž vyzařuje energie a vitalita úsilí umělce a jejichž ideálem je „krása“. Nad jejím naplněním se zamýšlí umělecký ředitel Ostravského centra nové hudby Petr Kotík: „*Krásu je ekonomie úspornosti. To, co je krásné, nemá stopu něčeho nadbytečného – nenalezneme tam nic, co by tam nepatřilo. Neobsahuje jedinou, i tu nejmenší část, která není nezbytně nutná. Vyhnout se těmto zbytečným je podstata každého tvůrčího procesu (důvod neúspěchu imitací je právě jejich zbytečnost). Neschopnost úspornosti mění uměleckou tvorbu v kýč. Kýč je ozdoba plná zbytečností a je často obdivován jako výraz krásy. A právě tento druh „krásy“ dělá z opravdového uměleckého díla, na jeho počátku, dojem „ošklivosti“.*“

Iannis Xenakis ORESTEIA (NODO, 2016)
Foto Martin Popelář

JAKÉ BUDE LETOŠNÍ NODO?

Pět operních inscenací nabídne NODO během prodlouženého víkendu na konci srpna (28. – 30. 8. 2020). V divadlech NDM i Dolní oblasti Vítkovice v Ostravě se představí hudba skladatelů ze Srbska / Kanady, České republiky, Slovenska a Velké Británie / Nizozemska.

**28. srpna v 18.30 hodin,
Divadlo Antonína Dvořáka**

Skladatel a klavírista **Marek Kepř** z Olomouce napsal svou operu **HIBIKI, HIBIKI, vzhmo!** (2019–2020) na naši objednávku. Už jen podle názvu lze soudit, že si jeho umělecký pohled hraje s nejednoznačností, s poetickými, mnohovýznamovými přesmyčkami, až jazykolamy. Podle skladatele bude mít „děj“ tři hlavní linie: 1. degustační zvuky (mlaskání, čichání, polykání atd.), 2. text komentující hudební či gestickou složku (čili naopak než v klasické opeře), 3. multimediálně-mozaikovitě zpracování rčení a příkazů (např. nekupuj zajíce v pytli). Víc nemůžeme prozradit. Inscenační tým z Prahy povede **Petr Odo Macháček**.

**28. srpna ve 20.30 hodin,
Divadlo Antonína Dvořáka**

Ana Sokolović je srbská skladatelka, která žije a vyučuje v Montrealu. Její na světových festivalech veleúspěšná jednoaktovka **Svatba** (srbsky *Svadba*; 2011) pro šest ženských hlasů je jistou konfrontací *Ženitby* Igora Stravinského. Sokolović se tímto dílem navrací domů, do srbské vesnice, a oživuje tradice předsvatebních příprav: Milica se zítra vdává a se svými pěti přítelkyněmi se připravuje na obřad. Všechny zpívají, tancují, smějí se a pláčou v naději, že každodenní život se brzo změní v něco úžasného mimořádného...

Nastudování v srbském originále s českými titulky se ujmou mladé ostravské zpěvačky, hudební nastudování má na starosti sborník opery NDM **Jurij Galatenko**, který je i dirigentem inscenace, režie a scéna bude dílem tandemu **Jiří Nekvasil** a **David Bazika**.

**29. srpna v 18.30 hodin,
Brick House, Dolní oblast Vítkovice**

Hudebně-divadelní inscenace **Nauka o afázii** (2020) pro mezzosoprán, violoncello, ženské vokální kvarteto, živou elektroniku a jednu herečku je z autorské dílny **Michala Rataje** a **Kathariny Schmitt**. Zaměřují se v ní na prostorové a performativní aspekty současného hudebního divadla. Zabývají se rovněž výzkumem hlasu jako základního prvku identity. Rakouský lingvista a zakladatel logopedie Emil Fröschels ve své knize **Dětská řeč a afázie** z roku 1918 popisuje vztah mezi vývojem jazykových schopností u dětí, poruchami řeči a psychologií. Kromě dalších témat se zaměřuje zejména na výzkum výpadku řeči neboli afázie. Inspirováni Fröschelovou knihou zkoumají libretistka a režisérka Katharina Schmitt a skladatel Michal Rataj jazyk, řeč a hlas. Otázka *Kdo mluví* je přitom pro ně stejně důležitá jako otázka *Kdo nemluví*, respektive *Kdo není slyšet*.

**29. srpna ve 20.30 hodin,
Kompresorovna, Dolní oblast Vítkovice**

Muž v skafandru (2019) je volným zpracováním příběhu amerického kosmonauta se slovenskými kořeny. Tato multižánrová performance, která v sobě mísí prvky tradiční jevištní opery a jejích multimediálních odnoží, vypráví dystopický příběh o návratu člověka z Měsíce na planetu Zemi. Sám autor **Miro Tóth** dílo označuje za „vyhynoulou dramatickou

operu“ a skutečný životní příběh kosmonauta Eugena Andrewa Cernana rozehrává do vědecko-fantasticky laděných fabulací o globální katastrofě, která postihla Zemi. Téma vysoce aktuální a originálně pojeté, vyvolávající otázky po smyslu našeho bytí. Námět a hudba Miro Tóth, režie a light design **Jan Komárek**.

**30. srpna v 18.30 hodin,
Divadlo Jiřího Myrona**

Velmi úspěšný, hravý a za všech okolností humoru a nadsázky plný je kus **No. 50 (The Garden / Zahradu)** z roku 2018, inspirovaný také Danteho *Božskou komedií* a objednaný soubory AskolSchönberg a London Sinfonietta u britského skladatele **Richarda Ayrese**, který žije a pracuje v Holandsku. Jeho zatím poslední dílo vhodné ke scénickému zpracování má podobný charakter jako Ayresova na NODO 2016 s velkým diváckým ohlasem uvedená opera **No. 42 (V Alpách)** o dívce ztracené v horách, která čekala na blízkost lidské bytosti. *Zahradu* je temně komický příběh o nespokojeném muži, jenž se ze své zahrady chce dostat do středu Země, aby našel podsvětí, poté hledá cestu do nebe, aby sám sebe našel opět ve své zahradě. „*Jsem publikum sledující realitu, nebo sledujeme sen a fantazijní svět? Je tento muž ve skutečnosti vzhůru, spí, nebo je dokonce mrtvý? To chci udržet nejednoznačné*“, svěří se Richard Ayres. Chystáme světovou premiéru scénického provedení skladby v inscenačním pojetí **Jiřího Nekvasila** a **Davida Baziky**. (bs)

Informace o termínech a případné změny v programu sledujte prosím na našich webových stránkách www.ndm.cz a www.newmusicostrava.cz.

JAROSLAV KOSEC

(22. listopadu 1949, Košice – 1. května 2020, Ostrava)

Ve věku 70 let zemřel v pátek 1. května barytonista **Jaroslav Kosec**, který byl téměř třicet let sólistou opery Národního divadla moravskoslezského.

Narodil se 22. listopadu 1949 v Košicích, po maturitě studoval na bratislavské konzervatoři, kterou absolvoval v roce 1974. Už za studií získával první zkušenosti

ve sboru Slovenské filharmonie. Do prvního divadelního angažmá nastoupil v operním souboru Nové scény v Bratislavě, kde byl v sezóně 1974/1975 sólistou. Následně působil ještě v divadlech v Banské Bystrici (1975–1983) a v Olomouci (1983–1985), až se v roce 1985 usídlil v Ostravě.

V Ostravě ztvárnil na osmdesát rolí českého i světového repertoáru: titulní role v operách *Eugen Oněgin* (1985), *Macbeth* (1986), *Kníže Igor* (1987), *Nabucco* (1989) nebo Velekněze v *Samsonovi a Dalile* (1986), Figara v *Lazebníku sevillském* (1988) a mnoho dalších. Najdeme mezi nimi Hraběte Reného Ankasstroema z inscenace *Maškarního plesu* (1988) a mnoho dalších. Kromě toho často pohostinsky působil v operních souborech u nás i v zahraničí (Švýcarsko, Francie, Německo, Itálie, Japonsko a další) a věnoval se i koncertní činnosti. V letech 2002 až 2016 byl pedagogem na Janáčkově konzervatoři a v letech 2002 až 2008 také na Institutu pro umělecká studia Pedagogické fakulty Ostravské univerzity (dnešní Fakulta umění).

Na Jaroslava Kosece zavzpomínal jeho kolega z ostravského operního souboru Václav Morys: „*Byl to výborný pěvec se smyslem pro humor. Vtipný a vždy ochotný pomoci a poradit.*“

(les)

INZERCE

RYCHLÝ INTERNET TAKÉ U VÁS!

10 Mbps

pouze 300 Kč/měsíc*

*cena při úvazku na 24 měsíců
mapu pokrytí naleznete na adrese <http://mapy.ovonet.cz/mapa-site>

VÝHODY SLUŽBY

- bez FUP • instalace od 1 Kč • vysoká rychlost připojení •
- 100% dostupnost a spolehlivost •

V PŘÍPADĚ ZÁJMU VOLEJTE

+420 555 135 155

Ovanet a.s., Hájkova 1100/13, 702 00 Ostrava – Přivoz
+420 555 135 155, <http://www.ovonet.cz>, obchod@ovonet.cz

ova.net

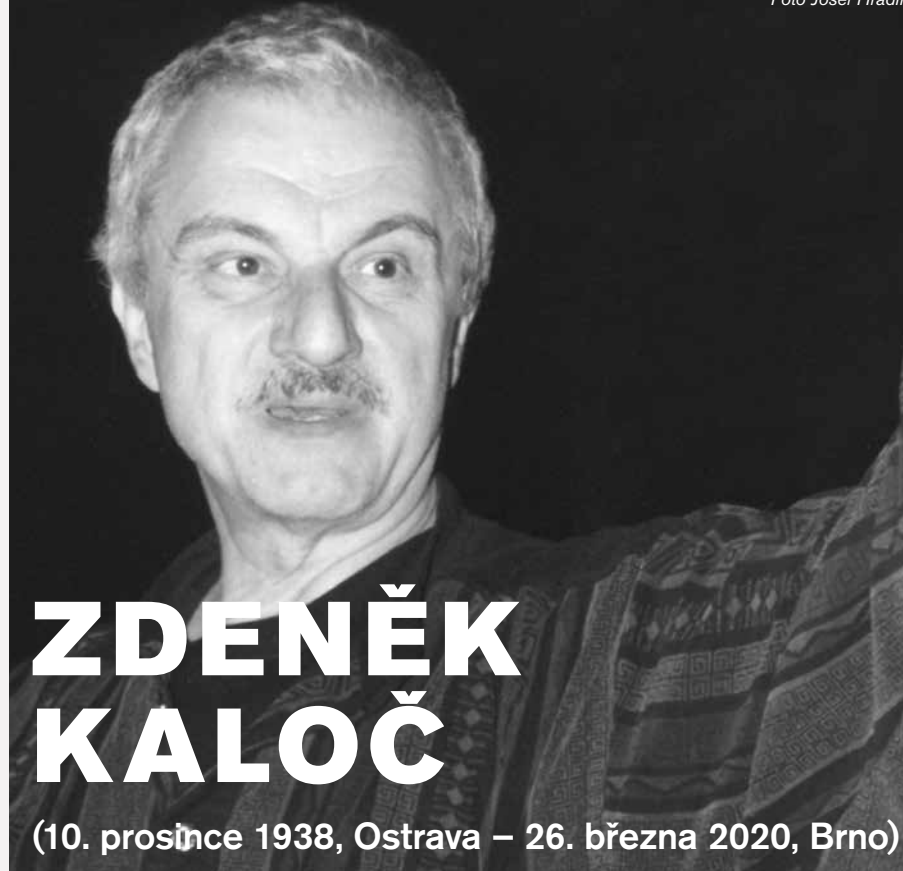
Data | Hlas | Obraz | Internet

klia
květinové studio

Hlučín
Ostravská 7, 747 01 Hlučín

Avion Shopping park
Rudná 3114/114,
730 30 Ostrava

www.studioklia.cz

ZDENĚK KALOČ

(10. prosince 1938, Ostrava – 26. března 2020, Brno)

Fotografií ze zkoušky Gogolovy *Ženitby* (premiéra 20. 11. 1999) připomínáme osobnost režiséra a dramatika **Zdeňka Kaloče**, který zemřel 26. března tohoto roku. Ostravský rodák po studiích na DAMU nastoupil do Divadla Julia Fučíka v Brně, později byl dlouholetým kmenovým režisérem Mahenovy činohry. Kromě toho hostoval v zahraničí i v Praze, Plzni nebo právě v Ostravě, kde vytvořil celkem 10 inscenací, z toho osm v Národním divadle moravskoslezském (mimo jiné

třeba *Nepřítel lidu* Henrika Ibsena nebo Gogolova *Revizora*). O vzpomínku na pana režiséra jsme požádali scénografku a kostýmní výtvarnici Martu Roszkopfovou, se kterou často spolupracoval.

(les)

Zdeněk...

Co lze říci o blízkém člověku, který nás opustil, aniž bychom na jeho odchod byli jakkoliv připraveni...?

Zнала jsem Zdeňka bezmála 35 roků, máme za sebou dlouhou společnou cestu,

přesto nejsem schopna spolehlivě popsat, čím vším Zdeněk pro mne byl... Mohu jen vzpomínat na ono společné putování, které zahrnovalo vše, co tvořivého člověka potkává, chce-li se upřímně vyjádřit svým dílem, které „pouští“ do světa...

Poprvé jsme se setkali v Divadle Petra Bezruče nad inscenací Hlava XXII (1985), naposledy v brněnské Redutě nad Mrožkovými jednoaktovkami (2011); mezitím pražské ND, Brno – Mahenova činohra, brněnské Divadlo Radost, Olomouc, Plzeň, Opava a samozřejmě Ostrava.

Práce s ním zahrnuje snad veškerou světovou divadelní literaturu, byl také pozoruhodným autorem několika her. Pracoval samozřejmě s mnoha dalšími významnými výtvarníky, jako byli A. Pražák, J. Zbořilová, J. Konečný, O. Schüller etc.

Nebyla to pokaždé jen příjemná procházka všemi těmi – skoro třiceti – našimi společnými inscenacemi. Zdeněk byl nesmírně pracovitý, vytrvalý a náročný, jeho schopnost simultánně registrovat věci zdánlivě nesouvisející, jeho parádní židovský humor a neustálé vyladování kontextů, to je asi to nejdůležitější, co mi z našeho přátelství zůstává v paměti i v srdci...

Cesta každou inscenací, to byly nekonečné telefonáty, rozhovory u stolu, soustředění, vždy nanovo pochybování o zdánlivě nalezeném a opět hledání...

Jeho bohatá hříva a tak typický nos, to byla podoba, která se vryla do paměti mých dcer – když byly malé, často se ptaly, jestli jsem opět mluvila s tím čertem... Myslím, že ho charakterizovaly velmi dobře – bylo v něm něco dáblského...

Moc bych si přála, aby jeho dílo bylo zhodnoceno a zůstalo tady s námi.

Marta Roszkopfová

INZERCE

NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO NÁKUP KNIH NA OSTRAVSKU

*Smetanovo nám. 222/8
vedle Divadla A. Dvořáka*

KNIHCENTRUM.cz
Dům knihy Ostrava

Nikolaj Vasiljevič Gogol (1809–1852)

REVIZOR

A co by kontrola odhalila u vás...?

V popředí Albert Čuba (Osip) a Petr Panzenberger (Ivan Alexandrovič Chlestakov)
Foto Radovan Štátný

REVIZOR TĚSNĚ PŘED PREMIÉROU

Ve čtvrtek 12. března jsme se v Divadle Antonína Dvořáka těšili na premiéru nové činoherní komedie **Revizor**. Rozhodnutí o uzavření divadel v ČR nás zastihlo pouhé dva dny před chystanou premiérou (a jen několik hodin před plánovanou veřejnou generálkou). Tak jako mnohokrát v této době – tolik ovlivněné šířící se zákeřnou nemocí – jsme v těch chvílích zažívali pocity smíšené, v mnohém neznámé a tíživé. Nelze však říci nic zásadnějšího, než že je zdraví na prvním místě. **Nemusíte se ovšem bát, o svého Revizora nepřijdete!** Scéna je hotová, kostýmy ušity, inscenaci samotnou jsme dozkoušeli do poslední generálky a jsme připraveni jí vdechnout nádech probouzející k životu plnohodnotné umělecké dílo, a to v novém termínu premiéry, který bude oznámen co nejdříve.

Již teď vám přinášíme několik fotografií zachycujících podobu inscenace. **Slibujeme vám podívanou plnou zábavy, skvěle napsaných a zahráných situací a lehce pikantní satiry, která od dob vzniku této hry a jejího prvního uvedení – tehdy skandálního – v roce 1836 neztratila nic ze své naléhavé aktuálnosti a pronikavé ironie.**

Autorem komedie je mistr v tomto oboru, jeden z největších ruských

dramatiků **Nikolaj Vasiljevič Gogol**. Ten v **Revizorovi** vypráví příběh jedné fatální záměny, při níž si nejvyšší představitel jednoho nejmenovaného provinčního města, všichni řádně hloupí, zištní a skrz naskrz zkorumpovaní, spletou jakéhosi nenápadného chudého úředníka, který se v jejich městě ubytoval v místním hostinci a nemá peníze na další cestu, s domnělým revizorem, vysokým úředníkem z hlavního města, jenž prý má k nim

přijet na kontrolu... Gogol na základě této jednoduché zápletky, již si s řádnou otrlostí přisvojil z vyprávění svého blízkého přítele a inspirátora, předního ruského básníka své doby Alexandra Sergejeviče Puškina, rozehrává jednoduchý děj, který pak povyšuje svojí schopností geniálního vykreslení charakterů a bravurního zachycení archetypálních modelů lidského chování. Tak třeba scéna, v níž všichni „ctihodní“ městští hodnostáři nabízejí úplatky

Petr Panzenberger (Ivan Alexandrovič Chlestakov)
a Vladimír Polák (Anton Antonovič Skvoznič-Dmucharovskij)
Foto Radovan Štátný

domnělému revizorovi, vstoupila do dějin světového divadla. Ostatně celá hra nabízí mnoho mimořádných hereckých příležitostí.

Smutná situace právě probíhající pandemie a karantény bohužel nedovolila dovršení jedné krásné souvislosti; v den naší zrušené premiéry tomu mělo být téměř na den přesně sto let, kdy byl tento text v Národním divadle moravskoslezském (tehdy v Městském divadle – dnešním Divadle Antonína Dvořáka) poprvé uveden (přesně 28. 2. 1920). K našemu uvedení zatím nedošlo, ale věřím, že tento fakt nic neubere z výsledné podoby inscenace. I když se nám nepovede tuto zajímavou spojitost naplnit, můžeme to udělat alespoň pomyslně, a to prostřednictvím tohoto textu. Dále totiž připojujeme úryvek z dochované recenze na ono výše zmíněné první uvedení **Revizora** v NDM, které nejen dokládá úctyhodnou stoletou tradici, ale zároveň duchaplně rozkrývá podstatu této hry:

„Když byla Gogolova hra poprvé provedena 22. dubna 1836 v Petrohradě, přítomní byli netoliko literáti a četné divadelní obecnost, ale i představitelé nejvyšších úřadů státních se samým carem v čele. Vypravuje se, že car se Gogolově hře tolik smál, až se prohýbal, ale vycházeje z divadla, řekl prý svým průvodčím: ‚Dostali jsme tu všichni, ale já nejvíce!‘ Vysocí úředníci nepřijímali však této Gogolovy kresby se smíchem a dobromyslným vtipem, nýbrž byli až do hlubin duše uraženi tou pravdivou, přísnou hrou, v níž Gogol odkrýval všecku prohnílost ruského úřednického systému, vyděračství, úplatkářství, krutost, pijáctví a karbanictví.“

S **Revizorem** se pak bohužel pojí také jedna další, smutnější aktualita posledního období. Naposledy byla tato hra v NDM uvedena v dubnu 1997 v režii významného českého divadelního režiséra druhé poloviny 20. století, ostravského rodáka Zdeňka Kaloče, který dne 26. 3. letošního roku ve svých jednaosmdesáti letech zemřel. Cesty osudu se proplétají v překvapivých – a bohužel někdy smutných – křížovatkách.

HOŘKÝ OSUD GENIÁLNÍHO SATIRIKA ANEB POKUS O PORTRÉT AUTORA

Ostatně ani osud samotného autora hry nebyl jednoduchý a v kontextu jeho tvorby, v níž je bytostně zakořeněna jeho brilantní schopnost komediální nadsázky, značně paradoxní. Nikolaj Vasiljevič Gogol se narodil 1. dubna 1809 ve Velkých Soročincích u Poltavy na Ukrajině. Dětství prožil na rodové usedlosti Vasiljevka. V roce 1821 nastoupil do lycea, kde se pokoušel o první literární díla. Na lyceu také začal svoji divadelní dráhu, a to jako herec, avšak nemá úspěch a z divadelního spolku vystupuje. V devatenácti letech odešel do Petrohradu s touhou po slávě, následující dva roky

Tomáš Jirman (Luka Lukič Chlopov), Jan Fišar (Artěmij Filipovič Zemljanika),
Vladimír Polák (Anton Antonovič Skvoznič-Dmucharovskij)
a Vladimír Capka (Amos Fjodorovič Ljapkin-Ťapkin)
Foto Radovan Štátný

ovšem prožil v citelné hmotné nouzi, neměl dostatek finančních prostředků. V dopisech prosí matku o pravidelnou finanční pomoc. V roce 1829 vydal své první dílo, které ale kritika ohodnotila velmi nelichotivě. Gogol zareagoval tak, že všechny výtisky získal zpět a spálil je. Poprvé ve svém životě pak odešel na delší dobu do zahraničí, odkud se však za tři měsíce vrátil zpět do Petrohradu. Následující půlrok byl zaměstnán na ministerstvu vnitra, odkud v dubnu 1830 odešel do carské kanceláře na místo písaře, ale ani tato práce ho příliš netěšila.

Až rok 1836 značí v Gogolově životě velký mezník. Napsal hru **Revizor**, téhož roku v dubnu byla komedie uvedena v petrohradském Alexandrinském divadle, o pět týdnů později pak v moskevském Malém divadle. Petrohradská světová premiéra přinesla

společenský ořes, proto po zdrcující kritice ještě v květnu roku 1836 Gogol opustil Rusko a vydal se na cestu po Evropě.

Do Ruska se vrátil roku 1839, ovšem o dva roky později, nepochopen společností, opět odjel ze země. Začal pracovat na dalším z vrcholů své tvorby – románu **Mrtvé duše**.

Následující Gogolův návrat do vlasti se uskutečnil až na začátku roku 1852. Tou dobou však u něj již naplno propukly deprese. Těsně před smrtí během jednoho ze záchvatů spálil druhou část **Mrtvých duší** a odmítl román dokončit. Jeho téměř permanentní a celoživotní existenční krize vyvrcholila na sklonku jeho života, kdy propadá až téměř šílenství. Zemřel 4. března 1852 v Moskvě.

Gogolův život byl smutný, podivný a rozporuplný. Byl zřejmě člověkem, ke kterému bylo obtížné pocítit sympatie. Z jeho životního osudu, z korespondence i na základě svědectví jeho současníků vidíme Gogola jako osobnost nebývale zvláštní, protichůdnou, do jisté míry psychicky labilní, rozporuplnou a podivínskou. Byl přesvědčen o své výjimečnosti, přesto opakovaně páčil svá díla. Pokládal se za povzneseného nad materiální svět, přesto jeho život plynul v neustálém sepětí s materiální nouzí, již se pokoušel vyřešit nesčetnými prosbami o peníze (žádal svoji matku, přátele, cara ad.). Ve světové literatuře jen stěží najdeme smutnější, nadanější a zřejmě i nesnesitelnější osobnost, než byl jeden z nejvýjimečnějších dramatiků a spisovatelů vůbec, výsostný mistr satirické kresby a precizní autor literárních karikatur Nikolaj Vasiljevič Gogol. (ag)

Nikolaj Vasiljevič Gogol na portréty Otty Friedricha Theodora Mollera, předního ruského akademického malíře německého původu; 1840
Zdroj Wikimedia Commons

LATERNA aneb CO JSTE NEVĚDĚLI O JIRÁSKOVI

Petr Houska, Aneta Klimešová a David Viktora
na vizuálu připravované inscenace LATERNA
Foto David Turecký

Připravili jsme pro vás, milí diváci, v tomto těžkém čase probíhající koronavirové pandemie netradiční příspěvek vztahující se k plánované činoherní inscenaci NDM **Laterna**. Její premiéra měla proběhnout v Divadle „12“ ve čtvrtek 26. března, avšak nařízená karanténa a omezení činnosti divadel pozastavily její přípravu čtrnáct dní před prvním uvedením. Ještě než budeme mít možnost tuto autorskou inscenaci dokončit a uvést v jednom z podzimních termínů, přiblížíme vám nyní některé z podstatných motivů inscenace.

Tento režisérem Januszem Klimszou iniciovaný autorský projekt rozkrývá celý kontext nejuváděnější a patrně nejznámější české divadelní hry *Lucerna*. Nepůjde však o pouhou její reinterpretaci, v inscenaci *Laterna* se objeví málo známé nebo zcela nové motivy, vztahující se k životu a dílu jejího autora Aloise Jiráska, dále ke kontextu doby, v níž byla napsána, k inscenační tradici *Lucerny* a k českému kulturnímu kontextu vůbec.

JIRÁSEK A NOBELOVA CENA

Málokdo dnes ví, že **Alois Jirásek** byl hned několikrát **nominován na Nobelovu cenu za literaturu – v letech 1918, 1919, 1921 a 1930.** Toto prestižní ocenění však nikdy neobdržel. Kontext kauzy je však mnohem hlubší a z hlediska české povahy v něm lze nalézt cosi typického.

Jirásek byl v té době náš nejpopulárnější autor historické beletrie, rovněž však

spisovatel zatracovaný řadou českých kritiků. Především pak těmi, kteří pohlíželi na umění optikou levicové avantgardy. Jiráskovi bylo vyčítáno mnoho – od údajného manipulativního výběru historických epoch, jež ve svých románech zpracovával, po nedostatečně umělecké ztvárnění látky. Jednalo se o spor dvou dobových uměleckých koncepcí. Tento spor zdá se konečkonců být konkretizován v dualitě českých nominací na toto prestižní ocenění. V desátých a dvacátých letech dvacátého století, mezi léty 1916 až 1929, totiž zaznamenáváme rovněž osm českých nominací pro symbolistního básníka Otokara Březinu iniciovaných zejména Arne Novákem. Pro možné Jiráskovo ocenění byl dále jistým hendikepem fakt, že v roce 1905 získal Nobelovu cenu za literaturu jiný významný středoevropský tvůrce historického románu, Polák Henryk Sienkiewicz. Rozhodným momentem se pak stala Jiráskova vlastenecká aktivita v době války. Podpořil svojí autoritou úsilí o samostatnost Československa a na popud Jaroslava Kvapila byl prvním signatářem *Manifestu českých spisovatelů* z května 1917. Po skončení války a vzniku samostatného československého státu se pak Jirásek, nikoli na základě vlastní cílené iniciativy, stal oficiálním autorem a v očích revoluční levicové avantgardní kritiky ústředním nositelem ideologie nového státu. V letech 1918 až 1925 byl mimo jiné členem Národního shromáždění a jeho Senátu. S přihlédnutím k prohlášení

F. X. Šaldy, že „*umění má sloužit době proměněné v ohních války a socialistické revoluce*“, které nemohlo být v přímějším rozporu s Jiráskovou tvorbou, směl být nad Jiráskem pronesen krutý soud, že Nobelova cena pro něj by byla ostudou pro českou literaturu. Jiráskovi, unavenému a rozčarovanému, nezbylo než zůstat nad věcí: „*Ale já už mám dost toho srovnávání se světovými autory, s Nobelovou cenou apod. Ať si mne nevšímají a dají mi pokoj. Já vím, co jsem chtěl, komu sloužím, pro koho píšu, na cizí svět jsem nikdy nepomyslel, vím, že se mně všechno nepovedlo, jak jsem chtěl, a vím, že to všechno přece není samá kronika a že v lecčems je přece trochu umění.*“ (ag)

Portrét Aloise Jiráska od malíře Jana Vilímky z roku 1885 v časopise HUMORISTICKÉ LISTY
Zdroj Wikimedia Commons

JIRÁSKOVA LUCERNA VE FILMU

Lucerna Aloise Jiráska láká od doby svého vzniku nejen divadelníky, ale také filmaře.

Do filmové podoby byla tato hra převedena celkem třikrát (respektive čtyřikrát, televizní inscenace z roku 1960 však není dochována).

Na obou prvních filmových zpracováních se podílel režisér Karel Lamač. Nejprve vznikla němá verze v roce 1925. Film měl být exkluzivním dílem české kinematografie a byly k němu vykonány krojové a etnografické studie a přípravy. Na natáčení měl také dohlížet sám autor předlohy. Natáčelo se ve mlýně v Kunraticích, palácové scény v Lobkovickém paláci a ateliérech. Kostýmy navrhl Josef Wenig (který si také zahrál roli Dvořana), výpravu Vilém Rittershein. V roli Kněžny se ve snímku objevila Anna Sedláčková, dále Anny Ondráková jako Hanička, Theodor Pištěk jako Mlynář, postavy vodníků vytvořila dvojice komiků Ferenc (Futurista) Fiala a Eman Fiala.

První zvuková filmová verze *Lucerny* pak vznikla roku 1938 opět v režii Karla Lamače, a to k příležitosti oslav dvacetiletého výročí vzniku samostatného Československa. V podstatě lze z dostupných pramenů říci, že se jednalo o předělávku původního filmu. Premiéra proběhla 9. září. Jak silně působilo toto nové uvedení v těžké době předmnichovské, můžeme snadno domýšlet...

Fotografie z první filmové verze Jiráskovy LUCERNY z roku 1925 – Josef Oliak, Josef Wenig, Anna „Andula“ Sedláčková a Theodor Pištěk
Zdroj Poja film

Následovala nedochovaná televizní verze z roku 1960, tentokrát v režii Jiřího Bělky a s řadou hereckých hvězd, působících tehdy v Národním divadle.

Další filmové zpracování *Lucerny* vzniklo roku 1967. Jednalo se o film Československé televize, režisérem byl František Filip. Mlynáře si zahrál Radoslav Brzobohatý, kněžnu Vlasta Fialová, Haničku Jaroslava Obermaierová, Vodníky byli Zdeněk Štěpánek a Josef Kemr, Vrchního ztvárnil Jan Pivec, ve své poslední televizní roli vystoupil Rudolf Deyl ml. jako Sejtka. Premiéru měl

film na Štědrý večer roku 1967 a zaznamenal značný pozitivní ohlas u filmové kritiky a diváků.

Zajímavostí v díle a životě Aloise Jiráska je překvapivě mnoho. Většinou zůstávají nepostřehnuté. My si jich však v *Laterně* všímáme. Tak třeba složení bylin, které Hanička na začátku *Lucerny* jmenuje – pelyněk černobýl, plicník lékařský, vlaštovičník, mateřídouška... Podivná kombinace. Co může přinést, se dozvíte z naší inscenace!

(ag)

Záběr z filmového zpracování LUCERNY z roku 1967 – Jaroslava Obermaierová (Hanička), Radoslav Brzobohatý (Mlynář Libor) a Vlasta Fialová (Kněžna)
Zdroj Česká televize, foto Jindřich Panáček

NIC NÁS NEZASTAVÍ!

BALET VENKU – Matthias Kastl a Réka Kiss
Foto Lukáš Kabori

TANČILI JSME VENKU

Chceme se dělit o emoce, rozdávat radost, a pokud to nejde na jevišti, tak jdeme do ulic! Soubor Baletu NDM tančil na těch nejzajímavějších místech Ostravy a záznam z těchto choreografií nabídl pak svým divákům on-line.

Celkem 15 tanečníků baletního souboru Národního divadla moravskoslezského se zapojilo do akce **Balet venku**. Divadlo se tak snažilo udržet kontakt s diváky

a vyrovnat se s dopady koronavirové pandemie.

Každý ze členů souboru dostal možnost připravit si vlastní choreografii na téma *Jak se peru se současnou situací* nebo si mohl vybrat z programu, který běžně tančí na divadelních prknech.

„Nápad tančit na veřejném prostranství vznikl z omezení společně tančit na sále a v divadle, ze strachu tanečníků být spolu. A tak tanečníci tančili pouze v só-

lových kracích. V duetech pak pouze životní partneři nebo spolubydlíci, ale hlavně na patřičnou vzdálenost od kolemjdoucích diváků a s rouškami,“ podotkla šéfka baletu NDM **Lenka Dřimalová**.

Projekt se těšil mimořádnému diváckému i mediálnímu zájmu!

ZÁZNAMY INSCENACÍ

Video z taneční akce **Balet venku** je stále k dispozici na YouTube kanále NDM a mů-

žete ho tak kdykoliv zhlédnout i zpětně. V rámci projektu Divadlo pod rouškou jste měli možnost sledovat také z důvodu licenčních podmínek pouze jednou, v uvedeném čase, současný balet uznávaného evropského choreografa **Krzysztofa Pas-tora** a úspěšného současného lotyšského hudebního skladatele **Arturse Maskatse** **Nebezpečné známosti**. Dále jsme vám nabídli dílo plné jiskřivé komediálnosti, vtipu, přirozené sexuality i půvabných absurdit – choreografii mezinárodně respektovaného izraelského choreografa **Itzika Galiliho** **O Balcão de Amor**, která byla součástí taneční inscenace *All That Jazz, Rock, Blues*, a choreografii jednoho z nejúspěšnějších českých choreografů **Jiřího Pokorného** **Útěk obra**, jež byla jednou z částí inscenace **Vzlety a pády**. Ke všem těmto záznamům nahráli autoři exkluzivně pro diváky NDM své zdravotní

BALET NA KREV

– POJĎTE DO TOHO TAKY!

Netradiční skupinu dárců krve přivítali 23. dubna v Krevním centru Fakultní nemocnice Ostrava. Poprvé v životě usedli do odběrových křesel členové souboru baletu Národního divadla moravskoslezského. A zastupovali národy napříč zeměkoulí. Svým počinem chtějí hlavně motivovat nové dárcce nejenom z řad umělců.

„Jako tanečník teď svou práci ostatním pomáhat nemohu, tak jsem se rozhodl pomoci alespoň touto formou,” řekl před svým prvním odběrem v životě sólista baletního souboru **Rei Masatomi** z Japonska. Spolu s ním přišli poprvé darovat krev i další kolegové, kteří do ostravského souboru přišli ze zahraničí a kteří si uvědomují, že i v době pandemie je potřeba krve. Svým odhodláním chtějí motivovat další nové dárcce – nejenom umělce. Možná tuto zprávu čte divák, kterého tanečníci svým činem inspirují...

Tanečnický doprovodila i šéfka baletu NDM **Lenka Dřimalová**. Ta celou akci iniciovala a vysvětlila, že i cizinci mohou pomoci českým lidem a že je potřeba, abychom v těchto těžkých dobách drželi pohromadě.

I pro dlouholetou manažerku Krevního centra FN Ostrava **Bc. Naděždu Kalužovou** byla tato dárcovská skupina premiérou. *„Bylo to úžasné. Ještě nikdy se nám nepodařilo získat dárcce mezi umělci. A tím, že nám tady i zatančili, tak vytvořili i takovou zvláštní atmosféru.”*

Balet Národního divadla moravskoslezského se v brzké době chystá zatančit také pod okny Městské nemocnice Ostrava a v plánu jsou i další akce pro zdravotní personál. Sledujte náš web i facebook!

Sólista baletu NDM Rei Masatomi poprvé daruje krev
Foto Beáta Kapošváry

BALETNÍ ON-LINE LEKCE

Připravili jsme pro vás **BALETNÍ ON-LINE LEKCE** s lektory **Sergiem Méndezem Romerem** (první sólista baletu), **Michaelou Vápeníkovou** (sólistka baletu) a **Curtisem Foleym** (baletní mistr). Cvičili s námi také sólistka a sólista baletu **Brittany Catalinas Haws**, **Koki Nishioka** a další členové baletního souboru. Protože jsme s vámi nemohli být na jevišti, přišli jsme za vámi do vašich domovů!

Výuka byla zaměřena na baletní a taneční přípravu, docílení správného držení těla, ladnosti, pružnosti a fyzické kondice a byla určena všem zájemcům s minimální baletní přípravou.

Lekce baletu probíhaly každý pracovní den od 27. dubna v době od 14.00 do 14.40 hodin (vždy jen v reálném čase).

Lekce byly vedeny on-line za doprovodu živé hudby (klavír). Celkem jsme se potkali 13x a na každé lekci jsme přivítali na 30 odvážlivců!

MEZINÁRODNÍ DEN TANCE

Mezinárodní den tance 2020 jsme letos oslavili v on-line prostoru. Podle dosavadních dat agentury Art4People tento 11hodinový přenos sledovalo na obou platformách (Facebook a YouTube) cca 15 000 lidí a stále přibývají!

Mezinárodní den tance připadá na 29. dubna. Slaví se od roku 1982, letos poprvé proběhl virtuálně. Opět ale propojil to nejlepší z české taneční scény a přidat se mohli i všichni zájemci z řad veřejnosti.

Znovu jste se proto mohli těšit na vystoupení nejlepších českých tanečníků, na taneční workshopy pro širokou veřejnost, na celorepublikový flashmob a taneční párty na závěr. Agentura Art4People pracovala ze všech sil na tom, aby se on-line podoba oslavy Mezinárodního dne tance svým rozsahem i kvalitou vyrovnala předchozím ročníkům a všem divákům přinesla neopakovatelný kulturní zážitek.

Na slavnostním on-line gala naše divadlo reprezentovali tanečníci baletního souboru: **Sawa Shiratsuki** a **Sergio Méndez Romero** zatančili adagio ze scény Basila a Kitri z I. jednání baletu **Don Quijote** (v choreografii Mariuse Petity a Alexandra Gorského v nastudování Michala Štípy), **Rei Masatomi** a **Sergio Méndez Romero** dále zatančili fragment z choreografie **Útěk obra** Jiřího Pokorného a **Barbora Šulcová** a **Stéphane Aubry** připomněli velmi úspěšný duet z choreografie Itzika Galiliho **O Balcão de Amor**. (mb)

BALET VENKU – Brittany Catalinas Haws a Yago Catalinas Heredia
Foto Lukáš Kabori

Soubor baletu si venku připomněl také osvobození Ostravy – tanečníci se zastavili i u památníku Rudé armády v ostravských Komenského sadech
Foto Lucie Macezková

Sólistka baletu NDM a lektorka on-line lekcí Michaela Vápeníková
Foto archiv baletu NDM

COPPÉLIA

150 let historie baletu

Adrienn Tiszai (Coppélia) a Brittany Catalinas Haws (Svanilda)
Foto Sergei Gherciu

AUTOŘI A INSPIRACE

Balet *Coppélia* aneb *Dívka s emailovým očima*, jak zněl jeho plný název, spatřil světlo světa přesně před sto padesáti lety 25. května 1870 na scéně pařížské Opéry. Tvůrcem choreografie byl slavný francouzský autor působící několik let rovněž jako první baletní mistr carských divadel v Petrohradě **Arthur Saint-Léon**, jenž se spolu s **Charlesem Nuitterem** podílel také na libretu. Hudební partituru vytvořil **Léo Delibes**, kostýmy slavný Paul Lormier (mimo jiné autor kostýmních návrhů k bale-

tu *Giselle*), spolu s Alfredem Albertem, scénografie pocházela z dílny Charlese-Antoina Cambona, Édouarda Desplechina a Jeana-Baptista Lavastreho.

Do Haliče zasazený humorný příběh pojednával o romanci mezi Svanildou a Franzem, do jejichž života zasáhne tajemná kráska Coppélia, ve skutečnosti loutka místního podivína, doktora Coppélia. Tříaktový balet byl inspirován zejména dvěma povídkami německého spisovatele **E. T. A. Hoffmanna** *Der Sandmann (Pískoun)* a *Die Puppe (Panenka)*. Obdobně jako další

známý balet čerpající námět z Hoffmannovy tvorby, *Louskáček* Lva Ivanova, však ignoroval temnější kontury spisovatelova díla. U něj tajemný loutkář lidem vyloupával oči z lebky, aby je vložil do svých výtvorů, čímž jim vdechnul život. V Saint-Léonově baletu k žádným surovostem nedošlo, Coppélius se životní sílu z Franze pokusil dostat méně prozaicky – za pomoci (nefunkčního) zaklínadla poté, co jej opil do bezvědomí.

NEJEN TANEČNÍ STRUKTURA BALETU

Coppélia je tříaktový balet. První jednání představuje hlavní postavy, přičemž v centru pozornosti stojí vztah snoubenců Svanildy a Franze, který naruší neznámá krasavice vysedávající v okně jednoho z místních domů s očima sklopenýma ke knize, jíž se Franz i přes své závazky vůči Svanildě začne dvořit. Druhé jednání patří Coppéliově dílně, jeho mechanickým výtvorům a Svanildě předstírající ožvlou loutku Coppélii a zachraňující Franze, který do Coppéliova domu vnikl, aby se konečně seznámil s onou neznámou a byl zatažen do doktorova experimentu. Třetí dějství je poté velkou oslavou jednak svatby ústředního páru, jednak vysvěcení nového zvonu městského kostela. Součástí slavnosti byly rovněž tance alegorických postav – hodin (č. 19 *Valse des heures*), jitřenky (č. 20 *L'aurore*), modlitby (č. 21 *La prière*) nebo práce (č. 22 *Le travail*). Takto vystavěný závěr *Coppélii* blížil k nové tanečně divadelní formě, jež ovládla jeviště v poslední třetině 19. století, tzv. *ballet-féerie*. Pro poslední dějství vytvořil Petipa dnes slavné *grand pas de deux*, které v Saint-Léonově původní choreografii nefigurovalo. A to zejména proto, že hlavní mužská role Franze byla původně tančena ženou **Eugénií Fiocre**, jednou z nejslavnějších představitelky tzv. tanečnic *en travesti*, ve své době velmi populárních. V Rusku Franzovu roli postupně přebírali

mužští tanečníci, a tak se začala měnit i choreografická podoba závěrečného aktu. Hudební číslo *La Paix* (č. 25) začalo sloužit coby úvodní *adagio* velkého duetu. Pro mužskou variaci se přidala hudba Ernesta Guirauda z jednoaktového baletu *Gretna-Green* (1874), první dámská variace byla doprovázena hudbou L. Delibese, druhou, nazvanou *Travail*, přidal Petipa v roce 1904 pro tanečnici Dionesii Potapěnkou na hudbu pánské variace z Delibeseva baletu *Sylvia* (1876).

Po taneční stránce je *Coppélia* rovněž typická svými charakterními tanci, jež si na jevištích v průběhu 19. století našly své nezastupitelné místo. Jedná se zejména o mazurky a čardáš v prvním dějství, které v sobě spojují polské a maďarské vlivy, jež se na území Haliče, jedné ze zemí habsburské monarchie, kde se balet odehrává, mísily. Ve druhém jednání je možné se setkat s dalšími dvěma národními tanci – skotskou gigou a španělským bolerem, které předvádí Svanilda coby oživlá Coppélie.

Na rozdíl od mnohých jiných baletů romantismu, jež se nám dochovaly, vyčnívá *Coppélie* mezi ostatními nejen komičností, ale zejména emancipovanou hlavní hrdinkou. Svanilda je skutečně postavou, na níž stojí a padá celý děj, která téměř nesejde z jeviště a která na něm má vždy hlavní slovo. Jedná se o lidskou postavu z masa a kostí, rozpustilou, zvědavou, trochu panovačnou a urážlivou i srdečnou a roztomilou zároveň, která si vždy stojí za svým, má jasný názor a umí si užít života i legrace, aniž by na ni čekala tragédie či hořké vystřízlivění z mládické naivity.

NA ČESKÝCH JEVIŠTÍCH

Díky svému odlehčenému, humornému příběhu je *Coppélia* oblíbeným titulem baletních souborů napříč kontinenty a státními hranicemi a nejnak tomu bylo

Réka Kiss (Svanilda) a Rei Masatomi (Franz)
Foto Sergei Gherciu

i v případě českých divadel. Poprvé se balet představil v pražském Národním divadle v choreografii Augustina Bergera (1893) a v průběhu následujících desetiletí jej uvedly téměř veškeré tuzemské soubory.

V popředí Takafumi Tamagawa (Coppélius)
Foto Sergei Gherciu

Národní divadlo Brno poprvé roku 1918 a Národní divadlo moravskoslezské o rok později, 1919, přičemž v obou souborech šlo o choreografii **Achilla Viscusiho**. Ve 30. letech následovalo Moravské divadlo Olomouc. Severočeské divadlo v Ústí nad Labem uvedlo *Coppélii* naposledy roku 2005 (choreografie Vladimír Nečas), Divadlo Josefa Kajetána Tyla v Plzni o dva roky později (choreografie J. Pokorný), v Brně byla v roce 2009 uvedena choreografická verze Y. Vámosé *Coppélie z Montmartru*.

Národní divadlo moravskoslezské mělo původně v letošní sezóně uvést *Coppélii* znovu, sto let po první inscenaci. Volba padla na choreografické a režijní zpracování italského choreografa **Giorgia Madii**, poprvé uvedené v polské Vratislavi v roce 2013. Ostravský soubor se ovšem může těšit na choreograficky i scénograficky mírně odlišné zpracování v podání předního italského výtvarníka **Domenica Franchiho**. Věříme, že inscenaci, kterou jsme připravili do generálních zkoušek, uvedeme co nejdříve!

(zr, red)

Uprostřed Sergio Méndez Romero (Franz)
Foto Sergei Gherciu

V popředí Rei Masatomi (Franz) a Réka Kiss (Svanilda)
Foto Sergei Gherciu

OSTRAVSKÁ BALETNÍ JÍZDA LENKY DŘÍMALOVÉ

Ohlédnutí tanečního kritika a publicisty Romana Vaška

Choreografie FALLING ANGELS
Foto Martin Popelář

Dlouho platilo, že po Praze a Brně má právě Ostrava třetí největší baletní soubor a tomu i odpovídající podmínky a umělecké ambice. Jenže po roce 1989 prošel ostravský balet razantní zeštíhlovací kúrou. Čtyřicet devět úvazků v roce 1990 se postupně smrskávalo na plus minus osmadvacet. Ke zmenšování ostravského souboru, ale i změně v dramaturgickém směřování docházelo za vedení **Igora Vejsady**, který byl jmenován uměleckým šéfem v roce 1996. Pokud ještě v první polovině 90. let byl ostravský repertoár tvořen výhradně domácími autory (nejčastěji zde jako choreografové pracovali **Daniel Wiesner** a **Ivan Hurych**), Igor Vejsada začal pravidelně spolupracovat se zahraničními tvůrci.

Opakovaně se do Ostravy vraceli Francouz **Philippe Talard** a Kanadan **Eric Trottier**, kteří se starali o moderní část repertoáru, avšak s výsledky mnohdy spornými. Častým ostravským hostem byl Slovák **Jozef Sabovčík**, který zde připravoval konzervativně vyprávěné dějové balety. Kmenovým choreografem byl sám umělecký šéf Vejsada, jenž se podílel téměř na třetině premiér.

Igor Vejsada vedl ostravský balet dlouhých sedmnáct let, které byly spíše přešlapováním než nějakým jasným směřováním – bez mimořádných inscenačních vrcholů, bez výrazných choreografických osobností, které by dávaly repertoáru, respektive souboru, originální tvář. V roce 2013 přišla do vedení **Lenka Dřimalová**. Pro ostravskou rodačku to nebylo první setkání s tímto baletním souborem – v roce 1997 tady připravila kratší choreografii *Out*. Vracela se však jako umělecká šéfka s neopominutelnou zkušeností z vedení brněnského baletu.

MANAŽERSKO-DRAMATURGICKÝ PŘÍSTUP

Podobně jako v Brně se **Lenka Dřimalová vzdala vlastní choreografické práce a zaměřila se na vytváření originální dramaturgie, opírající se převážně o díla zahraničních autorů, na nichž by mohl balet růst. Předpokladem k tomu byla postupná rekonstrukce souboru, do něhož přišla řada tanečníků ze zahraničí** (v současnosti tvoří jejich podíl více než 80% souboru), především ze zemí Evropské unie a Japonska. Soubor sílí hlavně v segmentu mužů demi-charakterního typu. Tanečníci ze zahraničí přinesli novou kvalitu v technické výbavě, flexibilitě, ale i ve vysoké motivaci. Přicházeli hlavně čerství absolventi škol, kteří upřednostnili zajímavé taneční příležitosti před dobrým výdělkem. (...)

BALETY S PŘÍBĚHEM

V linii velkých narativních baletů (až na výjimky) nesází Lenka Dřimalová na zaručené „kasaštyky“. Během šesti let neuvedla premiéru jediného Čajkovského baletu a do poslední třetiny 19. století zaměřila až po pěti letech uvedením *Dona Quijota* v nastudování **Michala Štípy**. Zato ale sáhla po zásadním romantickém díle *La Sylphide* ve verzi Augusta Bournonvilla. Odvážný počín, zvážíme-li, že s taneční estetikou tohoto autora, která se výrazně liší od postromantického kánonu Mariuse Petipy (v rychlosti, rozsahu pozic, užitím pantomimy), nemají české soubory zkušenosti. (...) Ostravské nastudování **Karinou Elver** z roku 2014 bylo druhé a zatím poslední.

Výsledek překvapil dobře připravenými sborovými scénami i pochopením bournonvillovské pantomimy a ges-

CHAPLIN – Amelia Waller (Tulák) a Koki Nishioka (Chaplin)
Foto Martin Popelář

tických vzorců pro stavbu jednotlivých výstupů.

Do klasiky 20. století spadá uvedení Prokofjevovy *Popelky* ve střídém, ale elegantním pojetí Kanadana **Paula Chalmerna**. Podruhé byl osloven k přípravě světové premiéry baletu *Tři mušketýři*. Volba titulu vycházela z aktuálních možností ostravského souboru, který disponuje hned několika výbornými charakterními tanečníky. (...) Vše se podřídlilo výborným tanečníkům v hlavních rolích. Čtveřice **Koki Nishioka, Rei Masatomi, Sergio Méndez Romero** a **Giordano Bozza** exhibovala v efektně postavených variacích a **odvedla výkony, s nimiž bychom se před dvaceti lety v českém baletu stěží setkali**. Jistým protipólem k impulzivním mušketýrům byly rokokově galantní *Nebezpečné známosti Krzysztofa Pastora*. Vrcholem dosavadní linky velkých baletů se stalo přenesení baletu *Chaplin* od **Maria Schrödera** a jeho adaptace na možnosti ostravského souboru. Inscenace velice umně kombinovala biografickou linku s akcenty na klíčové události v životě Charlieho Chaplina. Hlavním motivem je vztah Chaplina a jeho ikonické postavy Tuláka. Není to jen zajímavé dramaturgické řešení, ale i velmi dobrá práce s pohybovou charakteristikou dvou hlavních postav, která udělala **z ostravského Chaplina událost české baletní sezóny 2015/16**. (...) Mimořádný byl Tulák v podání australské tanečnice **Amelie Waller**, která svým ostravským hostováním v této roli ukončila svou uměleckou kariéru. V kontrastu s ní choreograf pojal postavu Chaplina civilně (v premiéře ji tančil **Koki Nishioka**) a díky tomu vznikaly při mnohých duetech nebo spíš tančených dialogích zajímavá pnutí i symbióza.

Dvakrát se na repertoáru objevila práce **Youriho Vámoše**. Vedle *Carminy burany* stojí za pozornost hlavně jeho *Sen noci svatojánské*. (...)

LA SYLPHIDE – uprostřed Giordano Bozza (James), v pozadí vpravo Chiara Lo Piparo (La Sylphide)
Foto Martin Popelář

LINIE KYLIÁNOVSKÁ A IZRAELSKÁ

Ve složených programech šla Lenka Dřimalová postupnými kroky a volila díla, která odpovídala nejen aktuálním možnostem souboru, ale i připravenosti publika. První program, částečně zajištěný předchozím šéfem Igorem Vejsadou, byl připomínkou Roku české hudby a propojil skladatele Bedřicha Smetanu, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů a tři české choreografy, jejichž životní a pracovní osudy se už dříve protnuly s Ostravou: **Jiřího Kyliána**, jehož kořeny sahají na Ostravsko, jeho gura **Pavla Šmoka**, pro něhož bylo někdejší ostravské angažmá důležitou etapou choreografické kariéry, a Kyliánovu žačku a rodačku z Ostravska **Natašu Novotnou**.

(...) Program se souhrnným názvem *Návraty domů*, který spojil Kyliána, Šmoka a Novotnou, byl prvním krokem ve výrazné ostravské lince, kterou lze nazvat kyliánovskou. Práce Jiřího Kyliána se na ostravské scéně postupně zabydlují.

(...) Jeho *Falling Angels* jsou velmi náročné na vnímání rytmu, přesnost v dynamických změnách, ale také na světelnou techniku. **Kvalita ostravského nastu-**

dování byla obdivuhodná a několik let zpátky stěží představitelná, což platí i pro *Wings of Wax*, které jsou přímo zahlceny pohybovými nápady i reminiscencemi na části starších Kyliánových děl.

(...) Lenka Dřimalová si oblíbila izraelské tvůrce a už od své brněnské éry se snaží sytit repertoár jejich díly. Uvědomuje si, jaký potenciál mají pro umělecký růst tanečníků. Do Brna přivedla Rami Be'era a **Itzika Galiliho**, v Ostravě pak ve spolupráci s Galilim pokračovala.

(...) **Ostravský baletní soubor zažil pod vedením Dřimalové pozoruhodných šest let. Skladba repertoáru už nemá daleko k předním evropským tělesům; tanečníci se postupně konfrontovali s náročnými a různorodými choreografickými výzvami**. Soubor prošel cestou od domácky lyrického Šmoka přes pohybově stále rafinovanějšího Kyliána po taneční jazyk současného a symbolického **Pokorného**.

Konfrontoval se s klasikou petipovskou i bournonvillovskou; okusil práci s předními evropskými tvůrci Itzikem Galilim, Johanem Ingerem, Krzysztofem Pastorem, Yourim Vámošem nebo Mariem Schröderem. Aby byla mozaika posledních šesti let úplná, je potřeba zmínit i další tvůrce, kteří se objevili na repertoáru: **Denise Untilu, Michelle Yamamoto, Reginu Hofmanovou a Jacka Przybyłowicze**. S úkoly soubor rostl a zrál v něm zajímavé taneční individuality. **Četné nominace na prestižní ocenění nebo mimořádný úspěch na Mezinárodní baletní soutěži v roce 2018 v Plzni nejsou náhodou**. Nedávno se podařilo soubor rozšířit o osm úvazků, jsou vidět pokroky v péči o tanečníky, které se týkají například rehabilitace a přístupu k specializované zdravotní péči. Díky četným doprovodným aktivitám (dramaturgické úvody, besedy, charitativní kalendář a výstava *Balet Baník Ostrava*) se daří formovat baletní publikum. Jen tak dál.

Roman Vašek
(Ročenka Tanečních aktualit 2019)

Choreografie SUB
Foto Martin Popelář

LOUČÍ SE

S končící sezónou končí i působení některých tanečníků v baletu Národního divadla moravskoslezského. Připomeňme si jejich stopu v souboru fotografiemi výrazných rolí. Kolegyním a kolegům přejeme „zlomte vaz“ v dalším angažmá i osobním životě! Na představení nových posil souboru baletu NDM se můžete těšit v příštím čísle časopisu NDM – září/říjen 2020.

(red)

MÁTÉ BRÜNN

(angažmá od roku 2017, sborista s povinností sóla)

V choreografii ÚTĚK OBRA
Foto Anna Rasmussen

GLORIA STUDER

(angažmá od roku 2019, sboristka s povinností sóla)

Jako Coppélia ve stejnojmenné inscenaci
Foto Sergei Gherciu

INÊS SOUSA

(angažmá od roku 2018, sboristka s povinností sóla)

Společně v popředí v inscenaci NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI

STÉPHANE AUBRY

(angažmá od roku 2015, sólista s povinností sboru, širší nominace na Cenu Thálie)

Foto Sergei Gherciu

GIACOMO QUATRACCIONI

(angažmá od roku 2016, sborista s povinností sóla)

Jako Aramis v inscenaci TŘI MUŠKETÝŘI
Foto Martin Popelář

MARIA ARAÚJO MARTINS

(angažmá od roku 2018, sboristka s povinností sóla)

V choreografii ROSSINIHO KARTY
Foto Sergei Gherciu

OPERETA/MUZIKÁL – NENECHTE SI UJÍT

OBLÍBENÝ MUZIKÁL REBECCA VYCHÁZÍ NA CD

Martina Šnytová (Já) a Michaela Horká (Paní Danversová)
Foto Petr Hrubeš, design Jan Kulich

Ve studiích Českého rozhlasu Ostrava vznikly nahrávky celkem čtyř písní, a to dokonce ve dvojí interpretaci. Podrobnosti o vzniku CD prozradil překladatel Michael Prostějovský dne 3. 4. 2020 také v pořadu SAMA DOMA.

Muzikál jako napínavý kriminální příběh? Odpověď zní: Ano! Je vůbec možné, aby se titulní hrdinka neobjevila na scéně? Odpověď zní: Proč ne! Obzvláště, je-li již déle než rok mrtvá.

Od své premiéry ve Vídni v roce 2006 byla **Rebecca** úspěšně uvedena v deseti významných evropských a asijských metropolích. Dobrý muzikál musí vycházet především ze silného příběhu. Román *Mrtvá a živá* z pera Daphne du Maurier na plátno převedl slavný režisér Alfred Hitchcock v roce 1940. Do muzikálové podoby jej adaptovali renomovaní tvůrci vídeňské muzikálové školy, textař a dramatik **Michael Kunze** a skladatel **Sylvester Levay**. U nás známe z jejich pera i muzikály *Mozart!* a *Elisabeth*. Michael Kunze má na svém kontě navíc světoznámý muzikálový *Ples upírů*.

Od úspěšné české premiéry *Rebeccky* na scéně Divadla Jiřího Myrona už uplynuly plně tři roky. A protože místní muzikálová

scéna patří k vlajkovým lodím českého muzikálu, jsou zdejší herci i častými hosty rozhlasových studií, kde nahrávky těch nejúspěšnějších písní vznikají primárně pro pořad *Muzikál expres*. Jejich vydání na CD je pak téměř samozřejmostí.

Tentokrát ve studiích Českého rozhlasu Ostrava vznikly nahrávky celkem čtyř písní z muzikálu *Rebecca*, a to dokonce ve dvojí interpretaci. Tedy příležitost dostaly vždy

obě alternace. A doprovází je skvělý **orchestr operety/muzikálu NDM**. Za dirigentským pultem stál **Marek Prášil**.

Z představitelů hlavních rolí na nahrávce jmenujme **Katarínu Hasprovou**, která získala za svůj mimořádný výkon v roli Paní Danversové Cenu Thálie 2018. Alternující **Michaela Horká** pak byla zařazena do širší nominace. Loňská laureátka Ceny Thálie 2019 **Martina Šnytová** pak

ztvárnila postavu jménem Já v alternaci s **Veronikou Prášil Gidovou**. Skvělé výkony podaly i **Soňa Jungová** a **Lenka Bartolíšicová** v roli výtřední americké milionářky. (mp)

CD vydává Musical-media, agentura specializovaná na aktivity v oblasti muzikálu. Inscenace je uváděna v licenci Vereinigte Bühnen Wien International GmbH.

MARTINA ŠNYTOVÁ

Svatba platí!

Martina už pilně trénuje...
Foto Tamara Černá – SofíG

Konec letošní sezóny měl patřit operetě Jacquese Offenbacha *Madame Favart*. Ovšem člověk miní, osud mění. Titul se samozřejmě na jevišti Divadla Jiřího Myrona objeví, současná situace ale nechává i v našem souboru mnoho otazníků. O to víc potěší obrátit se na někoho, kdo i v karanténě hýří optimismem. I přes to, že byl tento rozhovor veden po telefonu, většinu záznamu tvořil energický smích **Martiny Šnytové**.

Martinko, rád tě slyším... Na úvod trochu předvídatelná otázka – jak trávíš dny v karanténě?

V Brně se svým snoubencem Lukášem. Mám se moc hezky. Z toho stavu jako takového samozřejmě vůbec nadšená nejsem a ani tyto dny neberu jako nějaké volno. Nicméně sezóna byla nádherná, ale hrozně náročná, takže mě to spíš donutilo trochu zpomalit. Snažím se tedy využít toho, že jsem si po všem tom shonu mohla trochu oddechnout a trávit víc času

Ke svatbě se dostaneme. Ale teď ještě chvíli o divadle – chybí ti...?

Samozřejmě, že chybí. Kdyby mohl člověk „normálně“ žít, setkat se s přáteli, zajít na kávu, asi by to bral jinak. Ale v tomhle stavu to na člověka tak nějak dolehne... Pořád musím myslet na své nejbližší, jestli jsou v pořádku, abych nikde nezapomněla roušku, dezinfekci. Takže – divadlo mi chybí, ale snažím se vzít si z této situace alespoň to nejpozitivnější, co jde. A myslím, že to máme všichni stejně.

Takže se těšíš zpátky?

Těším, jen mám obavu, jak to všechno vlastně bude. Situace se teď mění ze dne na den... Jsem opravdu zvědavá, jestli do konce této sezóny třeba ještě něco odehrajeme. Ale doufám, že naši diváci nebudou mít strach a najdou si k nám opět co nejrychleji cestu. Moc bych nám všem přála, aby se vše co nejdříve vrátilo do starých kolejí.

Před chvílí jsi naznačila něco o svatbě. Nevěděl jsem, jestli se na to můžu zeptat, ale když jsi začala sama, tak budí – svatba platí?

Platí. Chceme, aby proběhla za jakýchkoliv podmínek. Určitě se chceme vzít, tak se snad nestane nic, co by tomu mohlo zabránit. Teď jen nevíme, kolik tam s námi bude moci být lidí.

No tak hlavně, aby tam byl Lukáš...

Ano, máme v plánu, že tam budeme oba. To můžu říct i za něj.

Takže Lukášovi nemusím volat, ať mi to potvrdí?

Určitě nemusíš. Ale já se ho klidně zeptám sama. *(K telefonu přichází Lukáš Vlček.)*

Martina Šnytová při přebírání Ceny Thálie 2019 za roli Reno Sweeney v muzikálu DĚJ SE CO DĚJ (Anything Goes)
Foto Hana Smejkalová

Lukáš Vlček: Ahoj, Tome. Inu, karanténa je zkouška intenzivního bytí, ale myslím, že to zvládáme nad očekávání dobře, a vlastně s tou svatbou pořád tak nějak asi počítáme...

Martina Šnytová: Tak jestli tam napíšeš tohle, bude to vypadat, že je to pro nás něco jako další představení a oba to máme akorát napsané v diáři...

Lukáš Vlček: A to ani zrovna nemám revolver u hlavy.

Lukáši, děkuji ti za krásnou odpověď. Martinko, abychom se snad tedy vrátili k tomu, jak trávíš volné dny...

Vlastně teď v jednom kuse vařím. Zrovna před chvílí jsem dodělala tiramisu. A mám ještě jednu novinku, protože kromě Lukáše mám ještě jednoho nového kamaráda, a tím je kolo. Takže od minulého týdne trávím spoustu času s ním.

A v jakém poměru trávíš čas s Lukášem a s kolem?

Lukáš samozřejmě vede. Navíc jezdí se mnou, takže na něj ani nežálí. Jsem ráda, že jsem se po letech mohla díky němu a vlastně taky díky karanténě vrátit ke svým sportovním kořenům. A aby to nevypadalo, že jen odpočívám, denně jsem se učila svůj part v chystané operetě *Madame Favart*. Každý den jsem nad notami strávila nejméně hodinu a půl a pak mi Gábina *(Gabriela Petráková, šéfká souboru, pozn. red.)* zavolala, že se premiéra odkládá...

To bohužel nemohl nikdo vědět... Když jsme spolu dělali rozhovor naposledy, bylo to pár dní před udílením Cen Thálie. Trochu jsem se z tebe snažil dostat názor na tuto cenu a v duchu doufal, že ji dostaneš. Stalo se. Takže – změnilo se pro tebe něco tím, že jsi majitelkou Thálie?

Nezměnilo se vůbec nic. Snažím se pokračovat dál se stejnou energií a pílí. Jediná změna je ta, že ji mám doma na polici. A mám z ní samozřejmě obrovskou radost. Vždycky, když kolem ní jdu, tak se na ni zadívám a říkám si, že mám radost, že to vyšlo.

Minule jsem tě taky prosil, jestli bys dokázala své pocity z této ceny popsat jedním slovem. Odpověděla jsi mi něco v tom smyslu, že mě zabiješ, protože nevíš, jak odpovědět. To se nezměnilo, ani když ji máš doma na polici?

Ne...

A ještě se mi při vzpomínce na minulý rozhovor vybaví jedna otázka... Když jsme fotili plakát k inscenaci Pět let

Martina Šnytová (Máři Magdaléna) s partnerem Lukášem Vlčkem (Ježíš Kristus) v inscenaci JESUS CHRIST SUPERSTAR
Foto archiv Národního festivalu Smetanova Litomyšl

zpět, byla jsi ve svatebním. Ptal jsem se, jestli to s tebou nějak pohnulo, a myslím, že tehdy jsi ještě vůbec nevěděla, že se téměř přesně za rok budeš vdávat...

To jsem opravdu netušila, to je pravda.

A nemyslíš, že jsme to možná tak trochu přivolali...?

Vlastně asi ano. Musíme ty rozhovory dělat častěji!

Mluvili jsme o Thálii, dostala jsi Thálii.

Mluvili jsme o svatbě a budeš se vdávat.

Kam to jen bude pokračovat?

To je celkem nasnadě. Nezbyvá než se zeptat, zda v příští sezóně nepřidáš k výčtu svých rolí i roli maminky...?

No... Na tu se určitě budu připravovat velmi ráda a věřím, že ten správný okamžik jednou přijde, ale ještě předtím bych se, jak už bylo řečeno, chtěla vdát a při té příležitosti bych ráda, aby v tomto rozhovoru zaznělo, že už nebudu Šnytová...

Takže čtenáři měli poslední možnost přečíst si rozhovor s Martinou Šnytovou...?

Ano. Od 13. června už jen Martina Vlčková.

(tn)

Tomáš Novotný (Jamie Wellerstein) a Martina Šnytová (Catherine Hiatt) v inscenaci PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)
Foto Martin Popelář

DESET LET OSTRAVSKÉHO MUZIKÁLU SUPERLATIVŮ pohledem Michaela Prostějovského

Počátkem letošního roku tomu bylo přesně deset let, co mi zatelefonovala režisérka a dramaturgyně, záhy nato i šéfka souboru operety/muzikálu NDM **Gabriela Petráková**, zda bych měl zájem o překlad chystaného muzikálu **Marguerite** skladatele **Michela Legrand**a a libretisty **Alaina Boublila**. Sám jsem tento titul nedlouho předtím viděl při premiéře v Londýně, a tak jsem ani chvíli neváhal. Brzy na to jsme se s Gabrielou poprvé setkali osobně a já byl hlavně zvědav, jak se jí podařilo získat na tento titul licenci. Alain Boublil je totiž libretistou tak slavných titulů jako *Bídníci* a *Miss Saigon*. A z vlastní dlouhodobé zkušenosti v muzikálové branži jsem dobře věděl, jak složitá licenční projednávání takovýchto titulů jsou. Musím říci, že mi svojí odpovědí vyrazila dech. Napsala prý přímo Alainovi mail, ve kterém projevila přání muzikál *Marguerite* uvést, a ten mail končil slovy: „A hlavně nám prosím nepište, že to není možné!“ Ukázalo se, že odvážnému štěstí přeje, a Alain nakonec pro Ostravu muzikál zásadním způsobem upravil a s námi všemi strávil několik týdnů při konkurzech, workshopech a zkouškách. Navíc jeho manželka **Marie Zamora**, pro kterou byl titul původně psán, s Gábinou společně muzikál v Ostravě režírovala. *Marguerite* byla nakonec zlomovým titulem souboru. Nutno uvést, že nedílnou součástí realizačního týmu tohoto díla byl **Jakub Židek** jako dirigent.

Do souboru přišel prakticky ve stejnou dobu jako Gabriela Petráková. Později se stal jeho hudebním ředitelem a na svém kontě má za těch deset let většinu hudebních nastudování a kromě toho neodmyslitelnou zásluhu na celkové kvalitě hudební stránky. Je možná dobré z mého pohledu zmínit, že NDM mělo i pro nás Pražáky vždy charakter divadla, jehož význam a popularita zdaleka přesahovaly hranice regionu. Skvělý zvuk měla vždy i tamní opereta, se kterou za desítky let pracovala celá řada významných osobností. Ovšem

Alain Boublil, Marie Zamora a Gabriela Petráková po premiéře muzikálu MARGUERITE
Foto Vojtěch Bartek

po nástupu ředitele Jiřího Nekvasila a Gabriely Petrákové došlo k zásadní změně. Reagovali na současný světový vývoj hudebně zábavního divadla a došli k závěru, že v moderním čtyřsouborovém divadle dneška by měl mít své místo i muzikál. **Soubor se tedy přejmenoval na opereta/muzikál – a jak naznačil už příběh kolem Marguerite, jejich ambice nebyly vůbec minimalistické.** Divákům a vlastně i nám tvůrcům dnes připadá skoro samozřejmé, že **držíme v Londýně oficiálně uznaný rekord.** A sice v tom, že je **NDM jediným divadlem na světě, které uvedlo celkem pět titulů krále světového muzikálu Andrewa Lloyda Webbera.** A to dokonce tak, že čtyři najednou byly uváděny průběžně v jedné sezóně. **Sunset Boulevard** byl nadto v NDM uveden v české premiéře. A šestý titul máme v dramaturgickém plánu na rok 2021. U nás se dále realizovala česká premiéra světově známého titulu – krimimuzikálu **Rebecca**, který se hraje již 3 roky, a jeho **premiéru navštívil i sám skladatel Sylvester Levay.** Jeho spokojenost rozhodně nebyla formální. Představení **Josefa a jeho úžasného pestrobarevného pláště** pak **navštívil se stejnými pocity libretista Tim Rice.** (Coby vášnivý cestovatel po železnici dostal dokonce příležitost řídit vlak Leo Expressu.) Vedle stále uváděných klasických operet stojí dnešní ostravský muzikál na třech pev-

ných pilířích: **klasický světový repertoár, současné světové muzikály superlativů a původní tvorba.** A ta má mimořádný význam a vlastně i úspěch. Za premiéru **Mrazika** jsme sklídili několik posměšků z řad intelektuálů, ale diváky nadchla. **Noc na Karlštejně** měla nemenší úspěch. Muzikálový soubor nezapomíná ani na své regionální tvůrce. Jako příklad uvádím muzikál **Romeo a Julie, poselství lásky** skladatele **Borise Urbánka** s písňovými texty **Jarka Nohavici.** Muzikál **Fantom Londýna**, vytvořený na motivy příběhu o Jacku Rozparovači, se stal prvním titulem, se kterým soubor hostoval v zahraničí. A sice na **Mezinárodním muzikálovém festivalu v jihokorejském Tegu.** A **získal hned tři ceny:** za hlavní mužskou roli (**Lukáš Adam** – Henry), za vedlejší ženskou roli (**Jana Musilová** – Matka Henryho) a také cenu za nejlepší muzikálový titul festivalu, tedy Grand Prix. V posledních letech se soubor v rámci festivalu Ostrava v Praze prezentoval dalšími svými klenoty. V Divadle Hybernía byla úspěšně uvedena **Edith a Marlene.** Tedy **první muzikál, který v Ostravě překonal hranici jednoho sta repríz.** Loni na podzim se pak představil soubor v Hudebním divadle Karlín s **Kočkami.** Rovněž **Ceny Thálie** i jejich nominace putují do Ostravy i do řad muzikálového souboru stále častěji. Nominace v ceny proměnili: **Hana Fialová** za roli Edith (**Edith a Marlene**), **Tomáš Savka** za roli Che v **Evitě**, **Katarína Hasprová** za roli Paní Danversové v **Rebecce** a naposledy **Martina Šnytová** za roli Reno Sweeney v klasice Colea Portera **Děj se co děj (Anything Goes).** Po svém jmenování do funkce šéfky souboru se musela Gabriela Petráková se svým týmem soustředit nejen na výběr nových a ambiciózních titulů, ale k jejich realizaci získat i vhodné tvůrce. Začnu-li u svého oboru, bylo pro mne mimořádným zážitkem být přítomen realizaci nejen titulů, které už

předtím byly uvedeny jinde, ale především projektů, které měly v Ostravě svoji premiéru. Tedy **Sunset Boulevard, Rebecca a Fantom Londýna.** Skvělá byla spolupráce i s mým kolegou překladatelem **Jiřím Joskem** († 2018). Posilou se stali i scénografové **Ondřej Zicha, Šimon Caban** a domácí **David Bazika.** Skvělou volbou byli i výtvarníci, respektive výtvarnice kostýmů **Lucie Loosová, Kateřina Bláhová, Marta Roszkopfová, Sylva Zimula Hanáková** a další. Důležitá je i pozice dramaturga. Zde uvedu dvě jména: **Pavel Bár** a **Patrick Fridrichovský.** (Druhý jmenovaný zastupoval Gabrielu Petrákovou ve vedení souboru v době její mateřské dovolené. Ta ovšem i v tu dobu byla s divadlem ve stálém kontaktu, a dokonce i každý rok režírovala.) Z řad choreografů nesmíme zapomenout na **Pavla Strouhala** a **Ladislava Cmoreje.** Důležitý byl samozřejmě i výběr režisérů. Byli mezi nimi **Lumír Olšovský, Šimon Caban** nebo **Peter Oravec.** To, že je soubor muzikálu na správné cestě, se nám všem potvrdilo i v okamžiku, kdy nabídku re-

že přijal ředitel divadla a renomovaný operní režisér **Jiří Nekvasil.** První jeho spoluprací se souborem operety/muzikálu byla rocková opera **Jesus Christ Superstar**, následoval muzikál **West Side Story.** Ježíš pak dokonce loni divadlo úspěšně reprezentoval na festivalu Smetanova Litomyšl. Zásadní proměnou za těch deset let prošel také **operetně-muzikálový orchestr.** Ten i jeho dirigenty **Jakuba Židka** a **Marka Prášila** nám může závidět většina muzikálových divadel a nadšení nad tělesem jako celkem vyjadřovali i hudební supervizoři vlastníků práv světových muzikálů. Samozřejmě divadlo v očích návštěvníků tvoří především herecký soubor. Ten od samého začátku procházel zásadní revitalizací. A díky skvělým titulům a lidem, kteří se souborem spolupracují, se začala rapidně zvyšovat jeho prestiž. Vzhledem k repertoárovému spektru není možné mít v angažmá herce pro každou potřebnou roli, a tak je soubor posilován herci hostujícími. Když jsme ještě před pěti šesti lety zvali na konkurzy muzikálové herce z jiných měst, museli jsme je přesvědčovat, že od nich do Ostravy je to stejně tak daleko jako z Ostravy k nim. V posledních letech se však situace rapidně změnila a na konkurzy se sjíždějí desítky renomovaných herců z Česka i ze Slovenska a stávají se nedílnou posilou herců domácích. To, že v programech jednotlivých inscenací se neuvádí jako dřív za jménem hostujícího herce „j. h.“, tedy „jako host“, je více než symbolické. Především ti častěji se vracějící tvoří nedílnou součástí souboru i po stránce pocitové. Jestli bylo před deseti lety běžné, že se každá inscenace dočkala přibližně dvaceti repríz, dnes se pohybujeme vysoce nad padesátkou a ke stovce si sáhne nejedna z nich; průměrná návštěvnost se pohybuje kolem 95 procent. Herci muzikálového souboru již léta nahrávají skladby ze svých muzikálů se špičkovými tělesy Českého rozhlasu a loni došlo konečně i na domácí orchestr s vybranými písněmi z **Rebeccy.** Natáčí se videoklipy a reportáže z premiér. Bohužel standardní deníky neustále mimo-pražské inscenace recenzují nebo zmiňují takřka výhradně jen v lokálních přílohách, přestože význam některých divadel dnes zdaleka přesahuje hranice regionů. Avšak díky elektronickým médiím, která neznají žádné hranice, se potřebné informace dostanou ke komukoliv a kdekoliv. A právě ty jsou dobrým spojencem nejen ostravských scén. Takže rád uvádím, že česká plnohodnotná muzikálová Broadway začíná v Plzni, prochází Prahou a Brnem a končí v Ostravě. A jsem hrdý na to, že jsem těch celých deset let mohl být u toho, a doufám, že nám všem to nadšení pro skvělý muzikál „made in Ostrava“ ještě hodně dlouho vydrží. (mp)

PETR KUBALA

**Kafrárně se daří
v Divadle „12“ skvěle!**

Foto Martin Kusyn

Celou sezónu je na repertoáru Divadla „12“ talkshow **Petra Kubaly Kafrárna**, která je protkaná laskavým i rošťáckým humorem tohoto moderátora, který si vybírá hosty z řad herců, hudebníků i dalších umělců a populárních osobností, jež mají vztah k Ostravě a moravskoslezskému regionu.

Pomalů budeme uzavírat první sezónu společně spolupráce. Jak byste ji zhodnotil? Jak se daří Kafrárně v NDM, respektive v Divadle „12“?

Přechod do nového prostoru byl krok správným směrem. Dostali jsme skvělou nabídku, která se neodmítá. Musím za sebe říct, že v novém prostoru se cítím naprosto výborně. Máme nyní profesionální zázemí, díky kterému nám zůstává více času na tvorbu samotného obsahu *Kafrárny*. Rozhodně bych chtěl poděkovat znovu panu Nekvasilovi za nabídku a taky celému týmu z divadla, který se o nás stará. A jak se *Kafrárně* daří v Divadle „12“? Skvěle! Důkazem je, že máme několik měsíců dopředu vyprodáno. Mám z takovéto podpory diváků velkou radost a jsem za ni opravdu vděčný.

Co vás v divadle nejvíce potěšilo/ překvapilo?

Těší mě každé skutečně představení, protože hodně lidí říká, že nový prostor *Kafrárně* sluší. S tím naprosto souhlasím.

od nás a našich skvělých partnerů. Stejně mi ale vždy tu úplně největší radost udělá to, když mě osloví paní, aby mi řekla, jak se jí *Kafrárna* líbí, jak to máme hezké a že se pokaždé něco zajímavého dozví a skutečně pobaví. Dokonce máme tak věrné fanoušky, že si kupují lístky dopředu až do konce sezóny. Beru to jako signál, že to já a můj tým děláme dobře.

Jak vybíráte hosty pro jednotlivé pořady?

Vybrat hosty na každé představení je vlastně to nejtěžší (*říká pobaveně*). Vždy si v týmu dáme návrhy, kdo by hostem mohl být, a finální seznam hostů kontaktujeme. Jenže ne vždy se naše termíny shodují, takže nastává druhé až páté kolo návrhů dalších hostů. Sladit diáře je někdy velmi zapeklité. Na druhé straně se stává, že kontaktujeme vybraného hosta, navrhujeme termín a klapne to hned na poprvé. Což je ideální varianta.

Co chystáte v Kafrárně nového?

Je nejspíše nutné říci, že v době, kdy vzniká tento magazín, nás všechny doslova ochromila epidemie koronaviru. I když třeba aktuálně nejsme tolik vidět, využíváme čas k přípravě nových formátů, pro které nás oslovil pan ředitel NDM. Nechceme pro tuto chvíli nic velkého prozrazovat, přeci jen se těšíme na moment překvapení, které pro diváky chystáme. Můžeme ale říct, že se zjevně díky *Kafrárně* naučíme spoustu nových činností.

Proč by si diváci neměli nechat Kafrárnu ujít? Proč by měli rozhodně přijít?

S ohledem na dobu, kdy tento rozhovor vzniká, říkám jediné – přijďte se pobavit (*úsměv*). (ks)

Hosty narozeninové KAFRÁRNY Petra Kubaly byli moderátorka, zpěvačka a herečka Tereza Pergnerová, narozeninové překvapení – Petrova přítelkyně Adéla Prchalová a ředitel NDM a režisér Jiří Nekvasil
Foto Martin Kusyn

MĚSÍC AUTORSKÉHO ČTENÍ

**Uherský rok začíná
2. července ve „Dvanáctce“**

Foto Martin Popelář

Červenec v Ostravě je neodmyslitelně spjatý s literaturou. Nejínak tomu bude i letos, kdy divadelní prostor „Dvanáctky“ opanují nejzajímavější jména české literatury v domácí linii, zatímco tu zahraniční obstarají spisovatelky a spisovatelé z Maďarska. „*Maďarsko je letos čestným hostem festivalu, který proběhne po jednadvacáté, v Ostravě pak po jedenácté*“, vysvětluje ředitel festivalu **Pavel Řehořík** z pořádajícího nakladatelství Větrné mlýny.

Festival ostravským divákům nabídne **v termínu od 2. července do 1. srpna 2020** dvě programové linie: Ta domácí

– ve které se představí špičková jména **současné české literatury**, včetně hvězdných autorů, kteří jsou spojeni s Ostravou a okolím – bude začínat vždy **ve 20.30 hodin**, ale už v **19.00 hodin** čeká na návštěvníky festivalu **maďarský host**. „*Platí, stejně jako tomu bylo v minulosti, že všechna čtení i následné debaty jsou tlumočeny do češtiny, takže se diváci nemusejí bát, že se ztratí v poněkud exotičtějším jazyce našich někdejších jižních sousedů. Ale samozřejmě také platí, že kdo by se chtěl*

v maďarštině zdokonalit, nebo s ní začít, není nic vhodnějšího než letní červencové večery ve „Dvanáctce““, popisuje nadcházející literární svátek v podobě festivalu jeho ředitel Řehořík.

Nad Měsícem autorského čtení v letošním roce, stejně jako nad mnoha dalšími kulturními či sportovními akcemi, visela pomyslná hrozba zrušení. „*Samozřejmě v tuto chvíli nevíme na 100 %, zda v červenci bude vše v pořádku, jestli budou otevřené hranice, aby mohli přijet naši autoři, ale připravujeme se na všechny scénáře*“, komentuje situaci Řehořík. Ve hře je například i to, že by večery probíhaly pouze s českými autory a ti maďarští by se připojovali do prostor Divadla „12“ ze svých domácností, pracoven. „*Ale naši hlavní ambicí je, aby Měsíc autorského čtení v Ostravě proběhl, máme skvělé prostory „Dvanáctky“ a věřím, že i navzdory covidu si k nám diváci cestu najdou, alespoň v takové míře jako v loňském roce*“, doplňuje Řehořík a dodává: „*O pozvání*

31 maďarských autorů jsme usilovali dlouho, skoro by se dalo říct, že jsme na tuto příležitost čekali uherský rok, tak věřím, že vše proběhne a budou nadšení diváci i spisovatelé.“

Program Měsíce autorského čtení bude zveřejněn na začátku června a zájemci jej najdou na webových stránkách festivalu www.autorskecteni.cz. (pm)

VIRTUÁLNÍ GALERIE SOUČASNÉ MALBY

Ve spolupráci s Fakultou multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně jsme pro vás připravili EXTRA novinku! Od června 2020 můžete navštívit výstavy nejen v **Galerii současné malby** v Divadle Antonína Dvořáka, ale nově také jejich **virtuální provedení na webových stránkách www.ndm.cz pod záložkou NDM Extra**.

Od této chvíle budeme všechny následující výstavy (a zpětně výstavy této sezóny) uvádět pravidelně i v on-line podobě. Ve spolupráci s vystavujícími umělci a kurátorem Martinem Mikoláškem vám tímto umožníme nejenom prohlédnout si výjimečná díla odkudkoliv budete chtít, ale navíc je budeme dle možností doplňovat o audiokomentáře samotných autorů! Věříme, že vás tato novinka potěší.

Už teď si můžete virtuálně prohlédnout obrazy **Jiřího Siebera, Ei, Marka Nenutila** či **Adély Janské**. Vzhledem k tomu, že právě výstava poslední zmíněné autorky

byla v Divadle Antonína Dvořáka z důvodu mimořádných opatření přístupná jen pár dní, můžeme určitě prozradit, že si společně uvedení jejích dalších obrazů dopřejeme

i v sezóně příští. Sledujte tedy naše webové stránky a sociální sítě, kde vás budeme o zpřístupnění následujících výstav postupně informovat. (ks)

Marek Nenutil a jeho obraz HIGH CONTRAST
Foto Martin Kusyn

ATELIÉR NDM

DIVADELNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – KREATIVNÍ SETKÁVÁNÍ

DVA ROKY V ATELIÉRU NA ROHU ULIC MILÍČOVA A ČS. LEGIÍ

Vedoucí Ateliéru Vladimíra Dvořáková
Foto Ondřej Durczak

Na konci této divadelní sezóny to budou takřka dva roky (podzim 2020), ale každopádně již dvě sezóny, co Ateliér pro děti a mládež dostal vlastní prostor na rohu ulic Milíčova a Čs. legií, aby zde mohl realizovat a rozšiřovat své dosavadní aktivity. Prostor bývalého řeznictví se zásluhou architekta, stavařů a všech dalších, kteří se podíleli na rekonstrukci Divadla Jiřího Myrona, proměnil v Ateliér pro divadelní vzdělávání. Faktická proměna byla v říjnu 2018 dokonána, avšak ta zásadní proměna, proměna kreativní (tzn. rozšíření aktivit Ateliéru), se teprve začala rodit a takový kreativní porod je vždy během na dlouhou trať. Naší snahou bylo (a stále je) vytvořit zde pomyslný kulturní inkubátor, nabízet možnost kreativních setkání a workshopů nejen ve spolupráci s NDM, ale napříč celou ostravskou divadelní scénou. Většina našich aktivit doposud směřovala k mládeži, vlastní prostor však umožnil vznik nových programů pro další věkové skupiny (předškolní děti i s rodiči, středoškoláci, vysokoškoláci, dospělí i senioři) a rozšiřování systematického vzdělávání studentů a pedagogů v oblasti divadelního jazyka. Ráda bych tedy v době, kdy se náš maratón vlivem současných okolností na chvíli zastavil, využila tohoto

prostoru pro menší ohlédnutí a poděkování svým kolegům a kolegyním, kteří pomáhali utvářet současnou podobu Ateliéru.

Při mém nástupu do NDM (září 2018) to byly Radana Otípková a Tereza Strmisková – zakladatelky spolku – které během podzimu svorně odešly na rodičovskou dovolenou. A tak se velmi záhy mou „parťáčkou“ v oblasti divadelního vzdělávání stala Martina Klézlová. Do chvíle, než se sama odebrala také na rodičovskou dovolenou. Tým Ateliéru tak v druhé polovině roku 2019 doplnila divadelní lektorka Tereza Géryková, s níž jste se mohli potkat např. na *Svobodných diskuzích* nebo na lekcích *LaDěni*, které vede společně s dalším báječně hravým lektorem Jindrou Andryškem. V lednu 2020 ji jakožto kmenová posila Ateliéru nahradila dramaturgyně Sylvie Vůjtková, se kterou Ateliér velmi úzce spolupracoval již v minulosti a která se stala dalším skvělým partnerem v diskuzi o možnostech práce s publikem, především se studenty a pedagogy. Rodí se nové nápady, vznikají náměty na další programy a akce, cizelují se vize... Avšak příroda nás i v roce 2020 dokáže překvapit a připomenout, že člověk není všemocný a dovede jej pořádně srazit na kolena i ten nejmenší mikroorganismus.

Zajisté chápete, že v současné chvíli nedovedeme zaručit jakoukoliv květnovou či červnovou akci (jichž by jinak tato dvoustrana byla plná), avšak vězte, že jakmile budeme moci v našich aktivitách – jak přímo v prostorách Ateliéru, tak i mimo ně – pokračovat, učiníme tak se vši vervou. Víme, že řada organizací se snaží alespoň část svých aktivit přenést do „on-line prostoru“ prostřednictvím streamů a videí. Nicméně princip divadla stejně jako veškeré naše aktivity jsou postaveny na vzájemné interakci lektorů a všech účastníků, a proto nezbývá než „období sucha“ přečkat a využít tento čas k přípravě dalších programů a k obohacení nabídky současného divadelního vzdělávání. Pevně věříme, že na podzim (či jakmile divadla znovu zahájí provoz) budeme moci pokračovat v cyklu seminářů *Učíme (se) divadlem*, opět rozjedeme naše činoherní studia, včetně nového určeného seniorům, jehož zahájení předčasně pozastavil právě nouzový stav, a znovu se budeme moci setkávat s oblíbenými bary a emeritními umělci našeho divadla v Divadle „12“. Rovněž se můžete těšit na aktivity pro rodiny s dětmi, ať už jde o další cyklus *LaDěni*, či prozatím odloženou *Noc s Andersenem* a další.

(vd, sv)

PLÁNOVANÉ AKCE

- **BESEDA O DRAMATICKÉM A LITERÁRNÍM DÍLE VÁCLAVA HAVLA** s Milanem Uhdem a Annou Freimanovou, která měla proběhnout po představení *Odcházení* 22. března, je prozatím přesunuta na neurčito. Jakmile budou známy další termíny repríz inscenace *Odcházení* v Divadle Antonína Dvořáka, stanovíme i termín besedy.
- Všechny tři workshopy z cyklu **ZAŽÍT DIVADLO: CHCE TO ŘEMESLO!**, který měl proběhnout od března do května, preventivně přesouváme na podzim (o konkrétních termínech budeme informovat).

V rámci Ateliéru funguje také Činoherní studio při NDM

Momentka z NOCI S ANDERSENEM pro děti

Nedílnou součástí Ateliéru jsou programy pro rodiny s dětmi i veřejnost – fotografie z baletního workshopu *BASTÍME BALET* s tanečnicí a asistentkou Béatrice Mille

- Dubnový **SEÑOR KLUB** s Veronikou Forejtovou a Miroslavem Ratajem, který měl proběhnout 15. dubna, se uskuteční v odloženém termínu dle termínových možností Divadla „12“ (jasněji bude, jakmile budou otevřena divadla).
- Pro **NOC S ANDERSENEM**, která měla původně proběhnout 27. března, bude stanoven náhradní termín na podzim 2020.
- Realizace muzikálového workshopu **LOUČÍME SE S DĚJ SE CO DĚJ!** souvisí s novým termínem derniéry této muzikálové inscenace, podrobnější informace o případném konání akce se dozvíte, jakmile bude upraven hrací plán.
- Ateliér se ve spolupráci s archivem NDM zúčastní letošního **OSTRAVSKÉ MUZEJNÍ NOCI**, která měla proběhnout v sobotu 6. června. V současné době není jasné, zda se akce v plánovaném termínu bude moci uskutečnit, a tak je v jednání možný přesun na říjen–listopad.

Nabízíme také program pro seniory – fotografie z pořadu *SEÑOR KLUB*, ve kterém byli hosty Sandry Procházkové Halina Kubiczková a Petr Miller

- **LETNÍ DIVADELNÍ ŠKOLA se odkládá!** Rádi bychom touto cestou také informovali o změně termínu Letní divadelní školy, která probíhá vždy na konci srpna v tzv. přípravném týdnu a je určena všem pedagogům se zájmem o divadlo. Letošní 10. ročník je jubilejní, a tedy výjimečný také v tom, že jeho součástí bude i malé sympozium o divadelním vzdělávání a možnost diskuse pedagogů s divadelními lektory napříč Českou republikou

i Slovenskem. Vzhledem k náročné situaci ve školství jsme se rozhodli letošní srpnový termín zrušit a přesunout na příznivější čas, o kterém vás budeme včas informovat.

O opětovném zahájení činnosti činoherních studií, cyklu *LaDěni* či semináře *Učíme (se) divadlem* budeme informovat všechny účastníky jak přímo, tak samozřejmě on-line prostřednictvím webu NDM, našeho facebooku či instagramu. (vd)

 Ateliér NDM je na sociální síti Facebook: Ateliér pro divadelní vzdělávání při NDM

 Ateliér NDM je na sociální síti Instagram: atelier.ndm

 OSTRAVA!!!
FAJNA RODINA

 OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PRÍVOZ

 MINISTERSTVO
KULTURY

 Moravskoslezský
kraj

 OSTRAVA!!!

ANTONÍN KURŠ

Na straně pokroku a v boji o lepší světový řád!

Foto archiv NDM

To bylo tehdy po Vítězném únoru 1948 revolučního budování! Divadla získala ekonomické zajištění, ale často také toho „správného“ ředitele. Ani v Ostravě tomu nebylo jinak. **Úřadující ředitel Stanislav Langer byl poslán na „okamžitou dovolenou“, údajně totiž „ve štvavé a podvrtné činnosti obzvláště horlivě se vyznamenával a ani svým charakterem nebyl divadlu zvláštní ozdobou“,** a na jeho místo byl dosazen politicky zcela vyhovující divadelní revolucionář **Antonín Kurš** (6. 4. 1901, Praha – 23. 9. 1960, Praha). Ten se do Ostravy vrátil po deseti letech, před válkou se totiž musel rozloučit

už po jediné sezóně, a to paradoxně pro své radikální levicové názory, které se v narůstající politické krizi stávaly trnem v oku. Teď ale byly doslova žádané! A čím se tedy v Ostravě uvedl? „*Jestliže dnes zde stojím jako nový člověk na vedoucím místě, není to a nechtěl bych, aby to byla jenom změna osoby. Je to daleko hlubší změna. Je to jen důsledek změny celého systému, celé struktury našeho života. Změny, která je vyjádřením rozhodného obratu našeho státu na cestě k socialistické republice.*“

Dlouho ale neúřadoval. Už po půlroce v nové funkci podnikl v rámci svého angažmá roční studijní cestu do Polska,

a tak se umělci celou sezónou 1948/1949 protloukali bez jakéhokoliv pevného vedení. Hned po svém návratu ale **inscenoval legendární inscenaci *Kutnohorští havíři*, jež byla pouhé čtyři dny po ostravské premiéře představena také 10. září 1949 ve Vladislavském sále na Pražském hradě při příležitosti oslav Dne horníků.** Úspěch byl velkolepý, děkovný dopis tehdy přišel i od samotného prezidenta Klementa Gottwalda. Režii se Kurš ostatně stále poctivě věnoval. Během své ředitelské funkce realizoval na dvě desítky inscenací: Jiráskovu *Vojnarku* (1949), Čechovova *Strýčka Váňu* (1950), Gorkého *Jegara Bulčova* (1949), Shakespearův *Večer tříkrálový* (1951) či Tylovu *Paličovu dceru* (1950). Pro divadlo získal nebývalé herecké posily, jako byli Miloslav Holub, Naděžda Letenská, Dagmar Veselá či Vlasta Vlasáková.

Kurš jako divadelník i ředitel obstál, a tak nebylo překvapením, když ho tehdejší ministr školství, věd a umění Zdeněk Nejedlý jmenoval od září roku 1952 vedoucím katedry režie na Divadelní fakultě JAMU a také děkanem. Z Ostravy odcházel se svou manželkou, o dvacet tři let mladší herečkou Janou Kaláškovou, se kterou se tady seznámil. V Brně oba strávili dalších osm let, a to až do Kuršovy náhlé smrti roku 1960. Jana Kalášková se s brněnskou činohrou rozloučila v roce 1985 a za tu dobu ztvárnila desítky výrazných ženských hrdinek. Jestli mezi ní a Kuršem přeskočila jiskra během zkoušení inscenace *Slovanské nebe*, u níž se roku 1948 poprvé profesně setkali, to už se nedozvíme. Jana Kalášková totiž zemřela v prvních březnových dnech tohoto roku v ostravském Domově pro seniory Kamenec, ovšem pod zcela odlišným jménem Miloslava Patočková (roz. Kalášková), a bohužel až několik nepopsaných divadelních fotografií, které po ní zůstaly, nás přivedly k pátrání po jejím životě. Záhadu její totožnosti pomohla rozluštit pracovní smlouva uzavřená roku 1946, kde byla uvedena pod celým rodným jménem Miloslava Jana Kalášková. Zcela nečekaně se tak potkaly vzpomínky na oba ostravské umělce na těchto pár řádcích. (to)

Vladislavský sál při slavnostním představení inscenace KUTNOHORŠTÍ HAVÍŘI – v první řadě uprostřed manželé Gottwaldovi
Foto archiv NDM

Budoucí Kuršova životní partnerka Jana Kalášková společně s Vilémem Přeffierem v inscenaci KUTNOHORŠTÍ HAVÍŘI (1949) Foto archiv NDM

KONEC PRVNÍ DIVADELNÍ SEZÓNY

V Městském divadle od sezóny 1920/1921 hráli už jen čeští divadelníci z Národního divadla moravskoslezského
Foto archiv NDM

NDM
PRVNÍ SEZÓNA
1919/1920
květen–červen

Konec první divadelní sezóny Národního divadla moravskoslezského nabídl divákům několik zajímavých novinek. Mezi nimi můžeme zmínit například **výpravnou féerii *Cesta kolem světa za 80 dní* (premiéra 5. 6. 1920) podle Julese Vernea, na které se podílely všechny čtyři soubory divadla.** Podle předpremiérové anonce v deníku Duch času ztvárnili hlavní taneční role Achille Viscusi (šéf souboru baletu, byl zároveň režisérem této inscenace) a Marie Dobromilová.

V operním repertoáru **bylo poprvé uvedeno dílo Richarda Wagnera** – a to konkrétně *Bludný Holanďan* (premiéra 21. 6. 1920). Režisérem a zároveň scénografem inscenace byl Rudolf Lanhaus, který rovněž vytvořil postavu Dalanda, dirigoval první šéf operního souboru Emanuel Bastl.

A poprvé v rámci Národního divadla moravskoslezského zazněla také hudba Carla Marii von Webera v opeře *Čarostřelec* (premiéra 30. 6. 1920). Režisérem byl Karel Kügler a hudebně dílo nastudoval Jaroslav Vogel, tehdy kapelník, ale později šéf opery a také nejvýraznější osobnost ostravského hudebního života 1. poloviny 20. století.

Divadlo stále pořádalo zájezdy – zejména do Opavy, kam střídavě zajížděl operní a činoherní soubor, přičemž oba se zde těšily velké přízni obecnosti. **Zdejší organizátoři kulturního života si v měsíci květnu vyžádali pětidenní zájezd činoherního souboru,** jenž proběhl od 2. do 6. května. Hrály se

inscenace *Revizor*, *Se srdcem divno hrát*, *Žárlivost*, *Paní prezidentová*, *Sedm havranů* a *Ten, který dostává poličky*.

Sezóna neskončila v červnu, ale až 4. července premiérou hry Josefa Kajetána Tyla *Jan Hus*. Premiéra se ale neodehrála v Ostravě, nýbrž právě v Městském divadle v Opavě.

REKAPITULACE

Celkově byla **první divadelní sezóna Národního divadla moravskoslezského úspěšná**, přestože se nově založené divadlo muselo potýkat s mnoha problémy. Ředitel **Václav Jiříkovský** angažoval zkušené umělce, díky nimž dokázal provozovat **čtyřsouborové divadlo. Umělecký soubor čítal 130 členů, kteří v první sezóně nastudovali neuvěřitelných 89 premiér.** Pro operu (a zároveň i operetu) zvolil jako šéfa zkušeného dirigenta **Emanuela Bastla**, baletní soubor vedl baletní mistr, choreograf a tanečník **Achille Viscusi**. Činoherní soubor vedl sám Jiříkovský, na jeho směřování se však významně podílel také dramaturg **Vojtěch Martinek**.

Přestože umělecké úspěchy byly nesporné, ekonomicky se ukázalo neudržitelné provozovat divadlo v tomto rozsahu bez finanční podpory. Ředitel Jiříkovský byl vybrán Spolkem Národní divadlo moravskoslezské, ale v první sezóně divadlo provozoval na vlastní náklady. Aby nemusel rezignovat na umělecké ambice a podřizovat repertoár pouze kasovnímu

úspěchu, stal se od druhé sezóny „zaměstnancem“ spolku.

Zároveň postupně skončilo dohadování s německými divadelníky, kteří se v Městském divadle v sezóně 2019/2020 ještě střídali s Čechy. Od další sezóny zde už hrálo pouze Národní divadlo moravskoslezské, což značně usnadnilo provoz.

Jako rekapitulace první sezóny vyšla nákladem spolku **ročenka**, která obsahovala informace o spolku, vzniku divadla, jeho umělcích i repertoáru, a je proto cenným historickým pramenem. Kresbu na její obálce vytvořil malíř **Alois Zapletal**. (les)

Obálka historicky první ročenky Národního divadla moravskoslezského s kresbou Aloise Zapletala
Zdroj: Ostravské muzeum

SCÉNOGRAF A ARCHITEKT JOSEF SVOBODA

(10. května 1920, Čáslav – 8. dubna 2002, Praha)

Světově proslulý scénograf **Josef Svoboda** je znám svým invenčním přístupem ke scénografii, do které zapojoval nejnovější vědecké objevy, díky nimž pak na scéně vytvářel magické obrazy – byl opravdovým kouzelníkem jeviště. Za svou kariéru vytvořil přes 700 scénografií k divadelním inscenacím doma i v zahraničí a 17 z nich bylo realizováno ve Státním divadle v Ostravě, dnešním Národním divadle moravskoslezském. Výročí 100 let od narození Josefa Svobody připadne na 10. května 2020 a u této příležitosti nabízíme dvoustranu věnovanou osobnosti, která ovlivnila vývoj scénografie nejen u nás, ale i na celém světě.

ŽIVOT

Pocházel z Čáslavi, kde také studoval reálné gymnázium. Přešel ale do učení na truhláře do dílny svého otce, odkud pokračoval ještě na Mistrovskou školu truhlářskou v Praze. Následovalo studium architektury na Speciální škole vnitřní architektury, to už bylo za období Protektorátu Čechy a Morava. Tehdy začal spolupracovat s divadelními ochotníky a navrhl své první výpravy. V Praze navštěvoval v té době progresivní divadlo

D 34 Emila Františka Buriana a s několika nadšenými vrstevníky si pronajali sál ve Smetanově muzeu, kde začali sami hrát divadlo. Jejich činnost byla přerušena v září 1944, kdy dostala všechna divadla na našem území zákaz činnosti.

Po osvobození získala skupina, mezi jejíž členy patřil dirigent a režisér Václav Kašík, režisér Alfréd Radok, dirigent Karel Ančerl nebo skladatel Alois Hába, k užívání bývalou budovu Neues Deutsches Theater (dnešní Státní operu), kde založili Divadlo 5. května (později Velká opera 5. května). Svoboda, který zprvu nebyl o vstupu do „kamenného“ divadla přesvědčen, se v roce 1946 stal šéfem jeho výpravy a získával tu cenné zkušenosti profesionálního divadelního scénografa (v dílnách pracovali zkušení a precizní řemeslníci ještě z doby německého divadla). Na tuto éru pak po celý život rád vzpomínal, zejména proto, že zde působila skupina lidí s podobným nahlížením na divadlo. Když se v roce 1948 Divadlo 5. května sloučilo s Národním divadlem, přešel Svoboda tam a působil jako zástupce, následně jako šéf umělecko-technického provozu a později také jako šéf Laterny

magiky. Často hostoval v zahraničí, kde byl ceněn více než u nás, o čemž svědčí i množství udělených čestných doktorátů i řádů a nejrůznějších vyznamenání; nikdy však nepřemýšlel o emigraci. Zemřel po dlouhé nemoci 8. dubna 2002 v Praze.

TVORBA

Ve své práci Josef Svoboda prosazoval dynamickou scénografii, která neměla jen popisovat, či dokonce předjímat, co se stane. Měla být hybatelem děje a reagovat na aktuální náladu. Hlavním jevištním principem bylo světlo ve svých nejrůznějších podobách, jež nemělo pouze osvětlovat scénu, ale samo se stát dramatickým elementem. Sledoval nejnovější technologie a experimentoval s jejich využitím na divadle tak, aby mohl na jevišti vytvořit přesně to, co chtěl; díky tomu vynalezl mnoho nových přístrojů. Jak řekl: „Bez nekonečného hledání klíče k tajemství tvoření není tvorby, je třeba začínat vždycky znovu a to je krásné...“ Dokonce navrhl ideální divadlo, ve kterém by mohl plně využít všech scénických možností, k realizaci tohoto návrhu však bohužel nedošlo.

LATERNA MAGIKA

Původně název programu pro mezinárodní výstavu Expo 58 v Bruselu. Jako vynálezci Laterny magiky jsou označováni Josef Svoboda a režisér Alfréd Radok se svým bratrem Emilem, který se podílel na režii. Celý princip spočívá v přímém propojení jevištní projekce s živou jevištní akcí, vlastně šlo o první multimediální divadlo na světě. Laterna magika získala mimořádný úspěch a mezinárodní ohlas, odstartovala vlastně Svobodovu kariéru v zahraničí. Laterna magika se později stala jedním ze souborů Národního divadla, kterým je dodnes.

Světový ohlas mu přinesla Laterna magika, díky níž získal možnost působit v těch nejprestižnějších zahraničních divadlech, jakou jsou například Teatro La Fenice v Benátkách, Metropolitan Opera v New Yorku, Covent Garden v Londýně nebo vídeňská divadla Volksoper a Staatsoper. Spolupracoval se světově známými umělci, ať už s Laurencem Olivierem, Johnem Dexterem, nebo Leonardem Bernsteinem, a ve světovém divadle byl uznávanou osobností.

SVOBODA, OSTRAVA A HRDLIČKA

Jednou z režisérských osobností, která jej ovlivnila v jeho uměleckých začátcích, byl Bohumil Hrdlička (25. dubna 1919, Čáslav – 24. února 2006, Düsseldorf), se kterým Josef Svoboda v Ostravě nejčastěji spolupracoval. Zřejmě se znali už z Čáslavi, odkud oba pocházeli (Hrdlička byl pouze o rok starší než Svoboda). Hrdlička sice vystudoval hru na klavír a hudební pedagogiku na Pražské konzervatoři, ale v Ostravě nastoupil v roce 1946 do svého prvního angažmá jako operní režisér. Přivedl jej sem Zdeněk Chalabala, tehdejší šéf operního souboru. **Bohumil Hrdlička v Ostravě režíroval 19 operních titulů a u 13 z nich byl jeho scénografem Josef Svoboda.**

Tvůrčí tandem pokračoval i dále, když v roce 1952 přijal Hrdlička nabídku do pražského Národního divadla, kde působil do roku 1957. Režíroval zde celkem 7 operních inscenací (*Braniboři v Čechách*, *Tajemství, Krůtířava, Figarova svatba, Rigoletto, Rusalka* a *Kouzelná flétna*) a u všech byl jeho scénickým výtvarníkem Josef Svoboda.

Hrdličkův invenční a moderní způsob režie byl v období 50. let mnohými (i odborníky) kritizován, protože neodpovídal zásadám tehdy proklamovaného socialistického realismu. Ve spojení s moderní scénou Josefa Svobody, která byla integrální součástí celého díla, vznikaly unikátní divadelní počiny, bohužel na svou dobu až příliš originální. **Situace eskalovala u pražské inscena-**

Pro scénu KOMEDIANTŮ (1959) využil Svoboda princip promítání na několik pláten (tzv. polyekrán), který také představil už na Expo 1958
Foto František Krasl

ce **Kouzelné flétny**, která vyústila v otevřenou kritiku obou umělců a v odmítnutí inscenace.

V návaznosti na tuto aféru (i vzhledem k odvolání další jím připravované inscenace) se Hrdlička rozhodl z Československa emigrovat do západního Německa. Usadil se v Düsseldorfu, kde zůstal až do své

smrti v roce 2006. V zahraničí užíval jméno Herlischka a na (nejen) německých scénách působil nadále jako operní režisér. Propagoval českou operu, mezi jeho oblíbené operní autory patřil Mozart a Janáček, jehož dílo často inscenoval. Do Česka, kde bylo jeho jméno téměř vymazáno, už se nikdy nevrátil. (les)

INSCENACE, PRO KTERÉ JOSEF SVOBODA V OSTRAVĚ VYTVOŘIL SCÉNU

1	Ruggiero Leoncavallo	KOMEDIANTI	22. 9. 1946	rež. B. Hrdlička
	Pietro Mascagni	SEDLÁK KAVALÍR		
2	Jacques Offenbach	HOFFMANNOVY POVÍDKY	17. 10. 1947	rež. B. Hrdlička
3	Giuseppe Verdi	OTELLO	29. 2. 1948	rež. B. Hrdlička
4	Bedřich Smetana	ČERTOVA STĚNA	21. 11. 1948	rež. B. Hrdlička
5	Wolfgang Amadeus Mozart	DON GIOVANNI	8. 5. 1949	rež. B. Hrdlička
6	Wolfgang Amadeus Mozart	FIGAROVA SVATBA	31. 3. 1950	rež. B. Hrdlička
7	Antonín Dvořák	RUSALKA	26. 5. 1950	rež. B. Hrdlička
8	Georges Bizet	CARMEN	1. 7. 1950	rež. B. Hrdlička
9	Giuseppe Verdi	DON CARLOS	23. 11. 1950	rež. B. Hrdlička
10	Zdeněk Fibich	ŠÁRKA	22. 12. 1950	rež. B. Hrdlička
11	Petr Iljič Čajkovskij	EUGEN ONĚGIN	16. 3. 1951	rež. J. Fiedler, I. Hylas
12	Ludwig van Beethoven	FIDELIO	28. 4. 1951	rež. B. Hrdlička
13	Bedřich Smetana	DALIBOR	25. 10. 1951	rež. B. Hrdlička
14	Endré Székely	ZLATÁ HVĚZDA	20. 3. 1952	rež. I. Hylas
15	František Hrubín	SRPNOVÁ NEDĚLE	1. 3. 1959	podle inscenace pražského ND, rež. O. Krejča, J. Horan
16	Giacomo Puccini	GIANNI SCHICCHI	19. 9. 1959	rež. H. Thein
	Ruggiero Leoncavallo	KOMEDIANTI		
17	Petr Iljič Čajkovskij	STŘEVÍČKY	30. 9. 1961	rež. H. Thein

Na konci května před 100 lety se v Klopotovcích u Brna narodil **Vladimír Brázda** (27. května 1920, Klopotovice – 6. srpna 2001, Ostrava), jehož jméno a tvorba byly po dlouhá desetiletí (a jsou dodnes) spjata s kulturně-hudební historií Ostravy. **Mnohým divákům a milovníkům opery se však zapsal do paměti především jako výtečný klavírista a nezapomenutelný šéfdirigent operety tehdejšího Státního divadla v Ostravě.** Pro ni a také ostravský balet hudebně nastudoval a dirigoval více než 150 inscenací; posledním titulem po krásných pětadesáti letech tvůrčí práce se stala jedna z jeho nejoblíbenějších vídeňských operet – Lehárova *Veselá vdova* (1994). Během svého angažmá se Vladimír Brázda nevěnoval pouze dirigování, ale také sám složil několik operet, z nichž nejznámější jsou doprovázeny písňovými texty významných českých básníků Josefa Seiferta (*Ztřeštěné námluvy* z roku 1950) a Josefa Kainara (*Vysněná* z roku 1946). **Vždy zaručoval vysoký standard jím nastudovaných inscenací, a to i při českých a zahraničních hostování, například v londýnské Covent Garden**

Foto archiv NDM – dar Kateřiny Herkové, dcery Vladimíra Brázdy

(1968) nebo ve Státní operetě v Drážďanech (1980). Nemůžeme opomenout jeho nezaměnitelné konferování mnoha hudebních pořadů České televize, jež napomáhaly k celorepublikovému zviditelnění ostravské kultury. Není proto

divu, že Národní divadlo moravskoslezské iniciovalo vznik jeho pamětní desky, jež byla před pěti lety odhalena na domě v ulici Na Desátém, ve kterém Vladimír Brázda po léta žil a který byl znám jako místo, kde to žilo hudbou a především operetou. (kp)

JAN KYZLINK

sólista opery 1962–1979

Foto František Krasl

Na začátku července by oslavil 90 let významný český operní pěvec, dlouholetý sólista ostravské a brněnské opery, vynikající basista **Jan Kyzlink** (6. července 1930, Olomučany – 4. května 1991, Brno). V našem divadle byl v angažmá od roku 1962 a jeho velmi příjemně znějící hlas našel uplatnění v širokém spektru rolí v celkem 71 inscenacích. Jmenujme alespoň jejich malý zlomek – první nastudovanou ostravskou roli Inkvizitora ve Verdiho *Donu Carlosovi*, Dona Pizzara v Beethovenově *Fideliovi*, čtyřroli zlosynů v Offenbachových *Hoffmannových povídkách*, kupce Borise Izmajlova v Šostakovičově *Kateřině Izmajlovové*, Zachariáše a Velekněze v *Nabuccovi*, Dikoje v *Káti Kabanové*, Kecala v *Prodané nevěstě* ad. **Spolu s kolegy Karlem Hanušem, Karlem Průšou a Jiřím Heroldem tvořil silnou basovou skupinu v tehdejší operní souboru, jež v šedesátých letech patřila k chloubám ostravského divadla!** Po sedmnácti sezónách odešel Jan Kyzlink do angažmá v Brně, kde setrval až do roku 1990; dlouhodobě se také věnoval koncertní a pedagogické činnosti. Na fotografii si jej připomínáme v roli Vodníka ve velmi populární ostravské inscenaci Dvořákovy *Rusalky* z roku 1965, která se hrála téměř třicet sezón. (kp)

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legii 148/14, 701 04 OSTRAVA – Moravská Ostrava,
telefon: 596 276 111, e-mail: predprodej@ndm.cz

KDE SI MŮŽETE ZAJISTIT VSTUPENKY ČI DÁRKOVÉ VOUCHERY?

- **e-VSTUPENKY, DÁRKOVÝ VOUCHER a MOJE ABO**
– nakupujte, platte a tiskněte v pohodlí domova na www.ndm.cz (slevu ISIC, ITIC lze uplatnit na e-vstupenky)

- v prodejních sítích Colosseum Ticket a Ticketportal

• PRODEJ VSTUPENEK v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legii 148/14, Ostrava

pondělí až pátek 8.00 – 17.00
sobota 8.00 – 12.00

tel.: 596 276 203
596 276 242

e-mail: predprodej@ndm.cz

objednávky vstupenek nad 10 ks

tel.: 596 276 189
596 276 260

• PRODEJ PŘEDPLATNÉHO v pasáži v Divadle Jiřího Myrona, Čs. legii 148/14, Ostrava

pondělí 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
úterý 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
středa 8.00 – 13.00 13.30 – 17.00
čtvrtek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30
pátek 8.00 – 13.00 13.30 – 15.30

tel.: 596 276 202

e-mail: alena.burdova@ndm.cz

- **Vstupenky na neodehraná představení z důvodu mimořádných opatření vlády zakoupené v pokladnách NDM je možné vrátit nejpozději do 31. 8. 2020.**

- **hodinu před začátkem představení u pokladny**
– v Divadle Antonína Dvořáka – telefon: **596 276 420**
– v pasáži Divadla Jiřího Myrona – telefon: **596 276 242**

- na dalších prodejních místech NDM – jejich seznam najdete na www.ndm.cz

VEŘEJNÉ GENERÁLKY

Část vstupenek na veřejné generálky je nabízena on-line – větší část vstupenek bude možné zakoupit v předprodeji. Na veřejné generálky platí jednotné vstupné. Konání veřejné generálky určuje inscenační tým.

CENÍK VSTUPENEK

Ceník vstupenek na jednotlivá představení a přehled poskytovaných slev naleznete v pokladnách NDM.

Zbýlé vstupenky na představení jsou v prodeji hodinu před začátkem představení přímo ve večerních pokladnách v Divadle Antonína Dvořáka a v divadelní pasáži v Divadle Jiřího Myrona.

ZÁKLADNÍ OBCHODNÍ INFORMACE PLATNÉ PRO 102. SEZÓNU

Ceny a slevy jsou poskytovány dle aktuálního ceníku NDM

- sleva 40% pro seniory nad 65 let a sleva 50% pro ZTP, ZTP/P (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- sleva 50% pro držitele ISIC karty / studentské karty, slevu lze uplatnit na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- sleva 50% pro pedagogy – držitele průkazu ITIC, slevu lze uplatnit také na e-vstupenky (neplatí pro gala, premiéry, hostující soubory, silvestrovská a mimořádná představení)*
- sleva 50% na rodinné vstupné (pouze u takto označených představení)
- slevy se nesčítají
- NDM je oprávněno poskytovat výše uvedené slevy pouze na vybraná představení

* pokud není uvedeno jinak

PODPORUJÍ NÁS

Činnost Národního divadla moravskoslezského, příspěvkové organizace, je financována z rozpočtu statutárního města Ostrava.

Aktivita Národního divadla moravskoslezského jsou také finančně podporovány Ministerstvem kultury České republiky a Moravskoslezským krajem.

Auto Heller

prodej – předprodej vstupenek

Místní program kulturních institucí Ostravy najdete v časopise **program**

Státní fond kultury ČR

NADACE ŽIVOT UMELECE

www.ndm.cz

OSTRAVA!!!

DIVADLO ANTONÍNA DVOŘÁKA

PROGRAM – ZÁŘÍ 2020

4.	MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY – premiéra	18.30	
5.	MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY	18.30	
6.	MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY	16.00	
8.	MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY	18.30	
9.	MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY	18.30	
12.	NABUCCO – premiéra	18.30	O
13.	NABUCCO – druhá premiéra	16.00	O
16.	ODCHÁZENÍ	F	18.30 Č
18.	ODCHÁZENÍ	IV.	18.30 Č
19.	ODCHÁZENÍ	X.	18.30 Č
22.	NABUCCO	18.30	O
26.	ACH, TY ČEŠKY! – světová premiéra	18.30	Č
28.	NABUCCO	16.00	O
29.	ACH, TY ČEŠKY! – první repríza	18.30	Č

Změna programu vyhrazena!

ON-LINE REZERVACE A NÁKUP VSTUPENEK

Přímo z domova si můžete nejen vybrat titul a termín návštěvy divadla, ale i provést rezervaci či zakoupit vstupenky na webových stránkách divadla **www.ndm.cz**
Přes on-line nákup lze využít 50% slevu ISIC, ITIC.

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ (založeno 1919)

Národní divadlo moravskoslezské se sídlem v Ostravě je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Moravskoslezském kraji a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou statutárním městem Ostrava. Je nepřehlédnutelným centrem kulturního, duchovního, intelektuálního a společenského života občanů Ostravy a širokého okolí. Jako jediné na Moravě má divadlo čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a operetu/muzikál, které hrají pravidelně na třech stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka, Divadle Jiřího Myrona a Divadle „12“.

Široce rozkročená ambiciózní dramaturgie všech čtyř uměleckých souborů je vedena systematickou snahou oslovit co nejširší divácké spektrum všech generací a zájmů. Od klasického českého a světového repertoáru přes objevnou dramaturgii a současnou tvorbu až k experimentálním dílům a projektům mnohdy na hranicích žánrů. Svou úroveň se dnes Národní divadlo moravskoslezské řadí ke špičce českého divadelního umění, což dokládají jak ocenění na divadelních festivalech, tak zájem domácích i zahraničních inscenátorů, choreografů i sólistů, kteří zde hostují.

Společně s Ostravským centrem nové hudby je Národní divadlo moravskoslezské pořadatelem festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava / New Opera Days Ostrava). Několikadenní festival poskytuje co dva roky prostor pro realizaci nových operních děl současných skladatelů. Poprvé se festival NODO konal v roce 2012, kdy se setkal s velkým zájmem účastníků i médií.

Divadlo Antonína Dvořáka bylo postaveno v novobarokním stylu vídeňským architektem Alexandrem Grafem. Městské divadlo bylo slavnostně otevřeno 28. září 1907 a do roku 1919 se v něm hrálo výhradně německy. Od roku 1919 bylo stálou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Během války divadlo zasáhlo bombardování a byla nutná jeho rekonstrukce. Po ní budova vystřídala označení Zemské divadlo, Velké divadlo a od roku 1948 Divadlo Zdeňka Nejedlého. V 50. letech došlo ke změně vnějšího vzhledu divadla, novobarokní prvky byly nahrazeny sloupovou řadou v průčelí. Název Divadlo Antonína Dvořáka nese od roku 1990. Divadlo Antonína Dvořáka je domovskou scénou souboru opery, hrají zde i soubory činohry a baletu. Hlediště pojme 513 diváků.

PROGRAM – ŘÍJEN 2020

2.	LADY MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU	18.30	O
3.	OSM ŽEN	18.30	Č
6.	LADY MACBETH MCENSKÉHO ÚJEZDU – zájezd Státní opera, Praha		
10.	RUSALKA	18.30	O
12.	SMRT OBCHODNÍHO CESTUJÍCÍHO <i>Festival DREAM FACTORY OSTRAVA</i>	19.00	Č
13.	OSM ŽEN	E	18.30 Č
14.	ACH, TY ČEŠKY!	18.30	Č
15.	ROBERT ĎÁBEL	VII.	18.30 O
16.	ŠKOLA ŽÁRLIVÝCH	IV.	18.30 O
17.	ROBERT ĎÁBEL	X.	18.30 O
20.	RUSALKA	18.30	O
21.	ŠKOLA ŽÁRLIVÝCH	F	18.30 O
22.	NABUCCO	18.30	O
24.	REVIZOR – premiéra	PP	18.30 Č
25.	ROBERT ĎÁBEL	N	15.00 O
27.	ODCHÁZENÍ	V.	18.30 Č
28.	NABUCCO	16.00	O
29.	ACH, TY ČEŠKY!	18.30	Č
30.	REVIZOR – první repríza	D	18.30 Č
31.	MAŠKARNÍ PLES	18.30	O

DIVADLO JIŘÍHO MYRONA

PROGRAM – ZÁŘÍ 2020

10.	HABAĐÚRA	18.30	Č
11.	DĚKUJEME... muzikálový koncert	18.30	OPTA/M
12.	DONAHAI (Hole dupy)	18.30	Č
19.	COPPÉLIA – premiéra	PP	18.30 B
20.	COPPÉLIA – druhá premiéra	MP	16.00 B
24.	EDITH A MARLENE	18.30	OPTA/M
25.	COPPÉLIA	P	18.30 B
26.	COPPÉLIA	X.	18.30 B
28.	REBECCA	16.00	OPTA/M
30.	ROSSINIHO KARTY	D	18.30 B

NOVINKY ZE SVĚTA DIVADLA!

Zajímá Vás, co se děje u nás v divadle? Chcete být informováni, dostávat měsíční programy, aktuality nebo třeba PDF verzi tohoto časopisu a zpravodaje?

JE TO JEDNODUCHÉ!

Stačí vyplnit krátký formulář na webových stránkách divadla **www.ndm.cz/cz/newsletter** a budeme Vám pravidelně zasílat všechny naše novinky!

SLAVNOSTNÍ SÁL

PROGRAM – ZÁŘÍ 2020

18.	KABARET	19.00
-----	---------	-------

Divadlo Jiřího Myrona bylo původně Národním domem, jehož stavba byla zahájena v roce 1892 podle návrhu architekta Josefa Srba v novorenesančním slohu. Slavnostní otevření se uskutečnilo 16. a 17. června 1894. V letech 1908–1919 zde působilo první stálé české profesionální divadlo, v roce 1919 se stal Národní dům druhou scénou Národního divadla moravsko-slezského. Národní dům sloužil ale převážně ke společenským účelům, od roku 1925 zde sídlilo kino Kosmos. Od roku 1954 nese budova jméno Divadlo Jiřího Myrona. V prosinci roku 1976 došlo k požáru, který budovu prakticky zničil. Po rekonstrukci a dostavbě bylo divadlo opět otevřeno v roce 1986. Divadlo Jiřího Myrona je domovskou scénou souboru opereta/muzikál, účinkuje zde také činoherní a baletní soubor a hlediště pojme 623 diváků.

PROGRAM – ŘÍJEN 2020

3.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU – česká premiéra	18.30	OPTA/M
4.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU – druhá premiéra	16.00	OPTA/M
5.	LAZARUS <i>Festival DREAM FACTORY OSTRAVA</i>	19.00	Č
8.	ROSSINIHO KARTY	VII.	18.30 B
9.	ROSSINIHO KARTY	P	18.30 B
10.	TESTOSTERON – premiéra	PP	18.30 Č
11.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU	16.00	OPTA/M
13.	WEST SIDE STORY	V.	18.30 OPTA/M
14.	WEST SIDE STORY		18.30 OPTA/M
15.	TESTOSTERON	C	18.30 Č
16.	REBECCA	18.30	OPTA/M
17.	REBECCA	18.30	OPTA/M
18.	TESTOSTERON	N	15.00 Č
20.	KOČKY	18.30	OPTA/M
21.	KOČKY	18.30	OPTA/M
22.	ROSSINIHO KARTY	18.30	B
23.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	18.30	OPTA/M
24.	JESUS CHRIST SUPERSTAR	18.30	OPTA/M
28.	EDITH A MARLENE	16.00	OPTA/M
30.	KVĚTINY PRO PANÍ HARRISOVOU	18.30	OPTA/M
31.	DONAHAI (Hole dupy)	18.30	Č

Změna programu vyhrazena!

Červeně označené dny – so, ne, svátky

O – opera, Č – činohra, B – balet, OPTA/M – opereta/muzikál

Předplatitelské skupiny: E, F, C, D, N, V., II., VII., IV., X., PP

PROGRAM – ZÁŘÍ 2020

7.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
8.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
12.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	16.00	OPTA/M
14.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	OPTA/M
15.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	OPTA/M
16.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
17.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
19.	SEX, DROGY A HAFO PRACHŮ	19.00	Č
20.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	14.00 a 17.00	OPTA/M
22.	SEX, DROGY A HAFO PRACHŮ	19.00	Č
25.	KAFRÁRNA	19.00	
27.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	14.00 a 17.00	OPTA/M

Červeně označené dny – so, ne, svátky
O – opera, Č – činohra, OPTA/M – opereta/muzikál

PROGRAM – ŘÍJEN 2020

2.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
6.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	OPTA/M
7.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	OPTA/M
13.	SEX, DROGY A HAFO PRACHŮ	19.00	Č
16.	KAFRÁRNA	19.00	
17.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
18.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	14.00 a 17.00	OPTA/M
19.	PĚT LET ZPĚT (The Last Five Years)	19.00	OPTA/M
22.	THRILL ME (Vzruš mě!)	19.00	OPTA/M
25.	POHÁDKA O BÍDNÉM HAVÍŘI (z cyklu Tajemství bludných balvanů)	14.00 a 17.00	OPTA/M
28.	HODNÝ PAN DOKTOR	16.00	Č
29.	SEX, DROGY A HAFO PRACHŮ	19.00	Č

Změna programu vyhrazena!

Divadlo „12“ je od 100. sezóny komorním divadelním prostorem Národního divadla moravskoslezského. Slavnostní otevření se uskutečnilo dne 16. září 2018. Scéna se nachází v areálu budov Divadla Jiřího Myrona na třídě Čs. legií 12 v prostorách, kde dříve bývala Občanská záložna. Divadlo tvoří dva prostory – mimo hlediště a sál je to také divadelní bar Ve Dvanáctce. Autorem architektonické studie je architekt Jiří Stejskalík. Toto divadlo pro 60 diváků nabízí velmi intimní atmosféru a jedinečný intenzivní kontakt mezi hercem a divákem. Je místem pro inscenace a aktivity všech souborů NDM a další experimentální divadelní projekty na pomezí žánrů. Na programu jsou také talkshow nebo komorní hudební vystoupení. V období divadelních prázdnin „Dvanáctka“ hostí Měsíc autorského čtení.

**KAVÁRNA
NÁRODNÍ
DŮM**

PO-PÁ 9.00–18.00
SO 10.00–18.00
NE 10.00–16.00

OPĚT OTEVŘENO!

**BAR
VE
DVANÁCTCE**

PO-SO 17.00–23.00
NE ZAVŘENO

Kontakt pro rezervaci:
Zdeněk Kloc
tel.: +420 735 179 359
e-mail: kloc@cukrarnakolbaba.cz

K O L B A B A

2020

Měsíc autorského čtení

čestný host Maďarsko

Megszentségteleníthetetlenység

Megszentségteleníthetetlenység — vlastnost, které se nedá upřít vážnost

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

102. SEZÓNA 2020—2021

Rest Art

OPERA • ČINOHRA • BALET • OPERETA/MUZIKÁL

HRAJEME OD 4. ZÁŘÍ 2020

www.ndm.cz